СОВЕТ ШАПШИНСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ ВЫСОКОГОРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
422708, Высокогорский район РТ,
с. Шапши, ул Ленина , 1

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БИЕКТАУ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ШӘПШИ АВЫЛ ҖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ
422708, ТР Биектау районы,
Шәпши,Ленина ур ,1

Тел./факс: +7(84365) 77-2-36, e-mail: Shap.Vsg@tatar.ru

КАРАР **РЕШЕНИЕ**

«26» май 2015 ел **№ 107**

Төзекләндерү, чисталыкны тәэмин итү кагыйдәләрен раслау турында Шәпше авыл җирлеге территориясендә санитар тәртип кагыйдәләре

Шәпше авыл җирлеге территориясен төзекләндерү һәм санитар-эстетик торышын оештыруны тәэмин итү максатларында, санитар-гигиена, техник, шәһәр төзелеше һәм башка таләпләр һәм нормативлар нигезендә, "Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 06.10.2003 ел, № 131-ФЗ Федераль законның 14 статьясындагы 1 өлешенең 19 П., Россия Федерациясе региональ үсеш Министрлыгының « муниципаль берәмлекләр территорияләрен төзекләндерү буенча нормаларны һәм кагыйдәләрне эшләү буенча Методик рекомендацияләрне раслау турында» 2011 елның 27 декабрендәге 613 номерлы боерыгы (Россия Төзелеш Министрлыгының 17.03.2014 ел, № 100/пр боерыгы редакциясендә), «Шәпше авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына, " Шәпше Шәпше авыл җирлеге Советы

КАРАР:

1. Шәпше авыл җирлеге территориясендә әлеге карарның кушымтасына туры китереп, чисталыкны һәм санитар тәртипне тәэмин итү кагыйдәләрен расларга.

1.2. Якын-тирә территорияне юридик һәм физик затларга беркетү тәртибе (2 нче кушымта).

1.3. "Якын-тирә территорияне беркетү турында шартнамә" типлаштырылган формасын (3 нче кушымта).

2. Шәпше авыл җирлеге башкарма комитеты:

2.1. Җирлек территориясендә урнашкан юридик һәм физик затлар белән үрнәк санитар, эстетик һәм янгынга каршы торышта тоту максатыннан тирә-юнь территорияләрне беркетү турында килешүләр төзү.

2.2. Массакүләм мәгълүмат чаралары аша җирлек халкы арасында кагыйдәләрне үтәү кирәклеге турында аңлату эшләре алып барырга.

3. Шәпше авыл җирлеге Советының "Шәпше авыл җирлеге территориясендә төзекләндерү, тиешле тәртиптә тоту, җыештыру, чисталык һәм тәртип кагыйдәләре «н раслау турында "2013 елның 4 июнендәге 41 номерлы карары үз көчен югалткан дип санау хакында"

4. Әлеге карар рәсми халыкка игълан ителгән көннән үз көченә керә.

Шәпше Авыл Җирлеге Башлыгы В.А.Ислямова

1 нче кушымта
Расланган
Шәпше авыл Советы карары белән авыл
җирлеге Советының № 26 " 052015 ел, № 107

Кагыйдә
Шәпше авыл җирлеге территориясендә төзекләндерү, чисталык һәм санитар тәртип булдыру

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1.Шәпше авыл җирлеге торак пунктларын төзекләндерү, чисталыкны һәм санитар тотуның әлеге кагыйдәләре (алга таба – кагыйдәләр) Шәпше авыл җирлеге торак пунктларының һәм авылара территорияләрнең тиешле санитар-эстетик торышын тәэмин итү максатларында эшләнде, алар тышкы төзекләндерү өлкәсендә бердәм һәм мәҗбүри нормаларны һәм таләпләрне билгели, биналар һәм коймалар чикләренә якын-тирә территорияләрне җыештыру һәм карап тоту тәртибен билгели, шулай ук Шәпше авыл җирлеге территориясендә урнашкан биналар, корылмалар һәм корылмаларның хуҗалары, җирләрдән файдаланучылар яки хуҗалары булган барлык юридик, физик затлар һәм шәхси эшмәкәрләр өчен, милек формасына, ведомствога карамастан, "халыкның санитар-эпидемиологик иминлеге турында" 1999 елның 30 мартындагы 52-ФЗ номерлы федераль закон,"әйләнә-тирә мохитне саклау турында"2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон, «ветеринария турында» 14.05.1993 елдагы 4979-1 номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Экология кодексы, Татарстан Республикасы Экология һәм табигый байлыклар министрлыгы 2009 елның 15 гыйнвары № 5-ТРЗ, "Татарстан Республикасында җирле үзидарә турында" 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы Административ хокук бозулар кодексы, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Шәпше авыл җирлеге Уставы, Татарстан Республикасы законнары, санитар кагыйдәләр, техник янгынга каршы һәм башка норматив актлар белән.

1.2. Кагыйдәләр, үз буйсынуларына һәм милек рәвешләренә бәйсез рәвештә, юридик затларның, шулай ук җир кишәрлекләре хуҗаларының, кулланучыларның һәм арендаторларның системалы санитар чистарту, җыештыру һәм карап тоту буенча бурычларын үрнәк тәртиптә билгели:

- барлык милек рәвешләрендәге предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмалар территорияләре;
- Тышкы төзекләндерү элементлары, шул исәптән урамнар, мәйданнар, юллар, каты көнкүреш калдыкларын җыю мәйданчыклары һәм торак пунктларның башка территорияләрен дә кертеп;
-торак, административ, социаль, авыл хуҗалыгы һәм сәүдә биналары, спорт мәйданчыклары, скверлар, парклар, буалар, сулыкларның яр буе зоналары, поселок эчендәге автомобиль юллары һәм башка территорияләр (шул исәптән яшелләндерелгән);
- коймалар, коймалар, газон киртәләре, реклама, реклама җайланмалары, элмә такталар, витрин, чыгарылма сәүдә нокталары, һәйкәлләр, юл хәрәкәтен җайга салу билгеләре;
-урамнарны яктырту, терәк баганалар, парк эскәмияләре, чүп савытлары, аншлаглар һәм йорт номерлары билгеләре, җәмәгать транспорты тукталышлары, мемориаль такталар, радиотрансляция җайланмалары, антенналар, трансформатор һәм газ тарату пунктлары;
-авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр:

урман полосасы, кыр юллары, шулай ук кыр станоклары һәм техниканы карап тоту урыннары, җитештерү участоклары һәм башка җитештерү, мәдәни, социаль билгеләнештәге җирләр;

-су бүлү корылмалары, башка инженер-техник һәм санитар Корылмалар һәм коммуникацияләр.

1.3 Шәпше авыл җирлеге башкарма комитеты (алга таба - авыл җирлеге башкарма комитеты) төзекләндерү, чистарту, чисталыкны һәм тәртипне тәэмин итү өлкәсендә хезмәтләрнең эшчәнлеген координацияләүне башкара.

1.4. Территорияләрне карап тоту һәм төзекләндерү буенча эшләрнең үтәлешен контрольдә тотарга тиеш: - җирлекнең административ чикләрендә-авыл җирлеге башкарма комитеты; - җирлек башкарма комитеты белән килешү нигезендә беркетелгән хокукый актлар белән беркетелгән территорияләр һәм мәйданнар чикләрендә-төзекләндерү объектлары хуҗалары.

1.5. Җирлек территорияләрен карап тоту, төзекләндерү, җыештыру һәм чисталыкны тәэмин итү мәсьәләләре буенча кабул ителә торган барлык ведомство инструкцияләре, кагыйдәләр һәм башка норматив-хокукый актлар әлеге кагыйдәләр таләпләренә туры килергә тиеш.

1.6. Әлеге кагыйдәләрнең үтәлешен Шәпше авыл җирлеге башкарма комитеты һәм башка вәкаләтле органнар контрольдә тота.

2. Төп төшенчәләр

2.1. Әлеге Кагыйдәләрдә кулланыла торган төп төшенчәләр:

- әйбер хокукы – милек хокукы, шулай ук, аерым алганда, җир кишәрлегенә гомерлек мирас итеп бару хокукы;

җир кишәрлегеннән даими (сроксыз) файдалану хокукы;

сервитутлар;

мөлкәт белән хуҗалык алып бару хокукы һәм мөлкәт белән оператив идарә итү хокукы;

– төзекләндерү-муниципаль берәмлек территориясенең санитар һәм эстетик торышын тәэмин итүгә һәм яхшыртуга, муниципаль берәмлек халкы өчен уңайлы яшәү шартларын яхшыртуга, муниципаль берәмлек торак пунктларының бердәм архитектур кыяфәтен саклауга юнәлдерелгән чаралар комплексы;

-төзекләндерү объектлары - урамнар, мәйданнар, юллар, ишегалды территорияләре, предприятиеләр территорияләре, парклар, скверлар, карьерлар, буалар, сулыкларның яр буе зоналары, автомобиль юллары, урман полосалары, авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр һәм башка территорияләр (шул исәптән яшелләндерелгән);

биналарның һәм корылмаларның фасадлары һәм аларның декоры элементлары (шул исәптән: Түбә, коймалар, саклагыч рәшәткәләр, тәрәзәләр, ишекләр, карнизлар, йортларның номер билгеләре, һ. б.) һәм башка тышкы элементлары;

биналар, контейнерлар һәм башка чүп җыючылар, павильоннар, киосклар, палаткалар, эскәмияләр, реклама тумбалары, стендлар, афишалар һәм игъланнар өчен щитлар, инженерлык корылмаларының тышкы өлеше, балалар һәм спорт мәйданчыклары, күперләр, автостоянкалар, автозаправка станцияләре, автомоештыру станцияләре, тышкы яктырту җайланмалары һәм башка объектлар;

- төзекләндерү объектының хуҗасы (алга таба - хуҗасы) - милек, хуҗалык алып бару, оператив идарә, даими (сроксыз) файдалану, гомерлек мирас биләмәсе, аренда һәм башка хокукларда булган зат (юридик, физик һәм индивидуаль эшкуар).;

- төзекләндерү объектын җыештыру - тузаннан, пычрактан, көнкүреш һәм сәнәгать калдыкларыннан, кардан, боздан, чүп үләннәреннән чистарту, түбәләрне чистарту, грунт наносларын, атмосфера явым-төшемнәрен бетерү, себерү, чистарту, су сибү һ. б. эшләр башкару.;

- төзекләндерү объектын карап тоту-аны булдыру, урнаштыру, эксплуатацияләү һәм демонтажлау барышында тиешле физик яки техник халәт һәм төзекләндерү объектының иминлеген тәэмин итү;

- төзекләндерү, карап тоту һәм җыештыру эшләрен оештыру-төзекләндерү объекты хуҗасының турыдан-туры эшләве дә, аларны подрядчы оешманың килешү шартларында җәлеп итү юлы белән башкару да.

Оештыручы һәм турыдан-туры башкаручы төзекләндерү, карап тоту һәм җыештыру эшләренең сыйфаты өчен бер үк дәрәҗәдә җаваплы;

-кече архитектура формалары һәм тышкы төзекләндерү элементлары-ачык киңлекләрне оештыру өчен файдаланыла торган һәм архитектура-шәһәр төзелеше яисә Бакча-парк композициясен тулыландыручы вакытлы корылмалар. Кулланылышына карап, алар функциональ билгеләнештәге объектларга (өстәлләр, эскәмияләр, чүп савытлары, койма һәм коймалар, күрсәткечләр, фонарьлар һәм урам яктырту баганалары, тукталыш Транспорт павильоннары, беседкалар, навеслар һ.б.) һәм декоратив билгеләнештәге объектларга (газон һәм тротуар декоратив коймалар, декоратив диварлар, кече скульптуралар (композицияләр), декоратив фонтаннар һ. б.) бүленә. Кече архитектура формалары һәм тышкы төзекләндерү элементлары стационар һәм мобиль булырга мөмкин;

- кече скульптуралар (композицияләр)-монументаль-декоратив сәнгать әсәрләренең төрле ысуллары белән башкарылган, аларны күчерү архитектура-шәһәр төзелеше яисә Бакча-парк композын өстәү өчен файдаланыла торган, билгеләнешенә зыян китермичә генә мөмкин була.

-авыл җирлеге, биналар, витриналар, сәүдә объектлары, корылмалар, урамнар һәм юл буйлары зоналары территорияләрен бәйрәм чаралары тематикасын һәм эчтәлеген ачып бирүче сәнгать һәм мәгълүмати элементлар белән бизәү;

-җирлек территориясенең бер өлеше-җирлек территориясенең мәйданы, чикләре, урыны, хокукый статусы һәм Россия Федерациясе законнарында каралган хокукларда физик, юридик затларга һәм шәхси эшмәкәрләргә караган башка характеристикалары булган өлеше . ;

- тирә-юнь территориясе-җир кишәрлеге чикләреннән яисә турыдан-туры юридик яки физик зат объектыннан (файдалану яки хезмәт күрсәтү рәвешенә бәйсез рәвештә) урамга кадәр (тыкрык, спуск, юл, юл, мәйдан һ.б.), әгәр юридик яки физик зат белән авыл җирлеге башкарма комитеты арасындагы килешүдә башкача билгеләнмәгән булса. Аерым очракларда территорияне юридик яки физик затка якын-тирә территорияне шушы юридик яки физик зат арасында, бер яктан, җирлек башкарма комитеты белән, икенче яктан, беркетү юлы белән беркетү рөхсәт ителә. Кече архитектура формалары хуҗалары (алга таба - маф) һәм күчмә ваклап сату чаралары (алга таба - СПМТ тексты буенча) өчен шартнамә төзү мәҗбүри булып тора;

СПМТ: лотоклар, кул арбалары, автоцистерналар, кәрҗиннәр, автофургоннар, шулай ук стационар ваклап сату челтәре чаралары: киосклар, павильоннар, сәүдә автоматлары;

-гомуми файдаланудагы территорияләрдә (алга таба - ТОП), шул исәптән мәйданнар, урамнар, тыкрыклар, юллар, парклар, скверлар, газоннар, пляжлар, склоннар, яр буе полосасы, инженерлык объектлары һәм башка объектлар, шулай ук алар янәшәдәге территорияне беркетү турындагы килешү нигезендә хезмәт күрсәтми торган, муниципаль заказ кысаларында махсуслаштырылган предприятиеләр һәм оешмалар тарафыннан хезмәт күрсәтелә.

- калдыкларны вакытлыча саклау урыны-законнар таләпләре нигезендә төзекләндерелгән җир участогы, каты көнкүреш һәм башка калдыкларны җыю өчен контейнер мәйданчыгы һәм контейнерлар . ;

- калдыкларны җитештерүче-кешенең тормыш һәм җитештерү эшчәнлеге нәтиҗәсендә калдыклар барлыкка китерүче физик яки юридик зат.

3. Муниципаль берәмлек территориясен чистарту һәм карап тоту тәртибе

3.1. Юридик һәм физик затлар, оештыру-хокукый формаларына бәйсез рәвештә, Шәпше авыл җирлеге башкарма комитеты тарафыннан расланган җитештерү һәм куллану калдыкларын җыю, чыгару һәм утильләштерү кагыйдәләренең 3 бүлеге һәм гамәлдәге законнар нигезендә, милек хокукында яки башка әйбер хокукындагы җир кишәрлекләрен

һәм якын-тирә территорияләрне вакытында һәм сыйфатлы чистартуны тәэмин итәргә бурычлы. Килешү нигезендә юридик һәм физик затларга беркетелмәгән гомуми файдаланудагы территорияләр муниципаль заказ нигезендә махсус предприятиеләр һәм оешмалар тарафыннан җыештырыла һәм асрала.

3.2. Муниципаль берәмлек территорияләрен карап тоту һәм төзекләндерү кагыйдәләрен үтәү максатларында юридик һәм вазыйфаи затлар муниципаль берәмлек территорияләрен карап тоту һәм төзекләндерү кагыйдәләрен үтәү өчен бурычлы:

3.2.1 территорияләрне һәм төзекләндерү объектларын җыештыру һәм карап тоту тәртибен күздә тоткан кагыйдәләрне оештыру һәм үтәү өчен җаваплы затларны билгеләүче хокукый акт бастырып чыгарырга;

3.2.2 территорияләрне һәм төзекләндерү объектларын җыештыру һәм карап тоту тәртибен билгели торган инструкцияләр эшләргә яисә вазыйфаи вазифаларга һәм нигезләмәләргә кертергә;

3.2.3 калдыкларны һәм чүп-чар чыгаруны тәэмин итәргә (кирәк булганда, махсуслаштырылган предприятиеләр белән килешүләр төзергә).

3.2.4 чүп һәм карантин үләннәргә, яшел үсентеләрнең корткычларына каршы көрәш чараларын (печән чабу, башка сезонлы эшләр)үз вакытында башкарырга;

3.2.5 якын-тирәдә агачларны вакытында санитар кисәргә һава челтәрләренең өзелүенә юл куймау, юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү, объектлар һәм гражданнар өчен территорияләр.

3.2.6, предприятие, оешмаларга баланста һәм хезмәт күрсәтүдә булган системалардан тыш, яңгыр һәм грунт суларын бүлеп бирү өчен билгеләнгән канауларны, трубаларны һәм дренажларны вакытында чистартырга;

3.2.7 төзелеш һәм ремонт-торгызу эшләрен башкарганда эш зонасын һәм якын-тирә территорияне вакытында җыештыру, төзекләндерү элементларын (газоннар, асфальтобетон каплау, бордюрлы ташлар, лавкалар һ.б.) торгызу.

3.2.8 үз вакытында техник һәм эстетик торышка туры китереп, биналарның, корылмаларның коймаларын, фасадларын һәм цокольләрен (тиешле органнар һәм хезмәтләр белән килешенеп) чистарту, буяу һәм агарту, шулай ук тәрәзәләрне һәм тышкы ишекләрне, элмәләрне юу һ.б. кирәк булганда, алар кулланышындагы объектларга косметик ремонт ясарга.

3.2.9 саклагыч яшел полосалар булдырырга, торак секторны җитештерү корылмаларыннан сакларга, төзекләндерергә һәм чисталыкта тотарга, оешмадан урамнарга чыгу юлларын карап тотарга бурычлы

3.3 әлеге Кагыйдәләр нигезендә объектларны чисталыкта тоту һәм билгеләнгән санитар тәртипне үтәү өчен җаваплы булып тора:

- предприятиеләрдә, оешмаларда һәм учреждениеләрдә-аларның җитәкчеләре, әгәр эчке эш итү документында башкача билгеләнмәгән булса;

- сәүдә, хезмәт күрсәтү объектларында-сәүдә (хезмәт күрсәтү) объектлары җитәкчеләре, шәхси эшмәкәрләр;

- төзелмәгән территорияләрдә-җир кишәрлекләре хуҗалары;

- төзелеш мәйданнарында-җир кишәрлекләре хуҗалары яки подрядчы оешма җитәкчеләре;

- шәхси йортларда һәм башка объектларда-йортлар, объектлар хуҗалары, йә алар тарафыннан вәкаләтле затлар.

3.4 юридик һәм физик затлар санитар нормаларга һәм кагыйдәләргә туры китереп, торак, социаль, административ, сәүдә һәм башка биналар һәм корылмалар, ишегалды территорияләре һәм алар янәшәсендәге территорияләр; махсус билгеләнгән урыннарга чүп – чарны үз вакытында чыгару белән урамнар һәм мәйданнарны чистарту, кышкы чорда-юлларны һәм җәяүлеләр юлларын кардан чистарту һәм аны махсус билгеләнгән урыннарга чыгару белән системалы рәвештә чистарталар.

Якын-тирә территорияләргә карый:

-предприятиеләргә,учреждениеләргә,оешмаларга,кибетләргә,паркларга,спорт мәйданчыкларына,төзелә торган объектларга, төзелешкә беркетелгән җир кишәрлекләренә тышкы яктан якын территорияләр (керү юлларын да кертеп);,

а) киртәләр булган очракта-коймалар периметры буенча 10 метрлы зона,

б) җир кишәрлеге булганда киртәләрсез-җир кишәрлеге периметры буенча 10 метрлы зона,

в) коймасыз, җир участогы булмаганда-10 метрлы зона, бина, корылмалар, дивар периметры буенча төзелгән биналарның тышкы диварлары янында урнашкан;

-10 м коммуналь хуҗалык объектларыннан файдалану зонасы -Мәгълүмат стендлары янындагы 5 метрлы зона;

- Вакытлы урам сәүдәсе урыннарына якын булган 10 метрлы зона - 2 метрлы электр тапшыру линиясе терәкләре тирәсендә 220В зонасы - Җир кишәрлекләре чикләре янындагы 10 метрлы зона - Аерым торучы башка биналар һәм корылмалар, җир кишәрлекләре тирәсендә 10 метрлы зона -Социаль өлкә учреждениеләре (мәктәпләр, балалар бакчасы)җир участоклары чикләренә якын булган 10 метрлы зона;

-Югары вольтлы электр тапшыру линиясе буенда 5 метрлы зона һәр якка ерак үткәргеч проекциясеннән һәр якка;

-шәхси йортлар һәм күпфатирлы йортлар өчен-җир кишәрлекләре чикләре чикләрендә озынлыкка, киңлеге 10 м киңлектә-участок чигеннән 10 м ераклыкта ;

3.5. Юридик һәм физик затларга беркетелгән территорияләрне җыештыру чикләрен билгеләү авыл җирлеге җирле үзидарә органнарының хокукый актлары белән, җыештыру схематик карталарын төзү һәм юридик һәм физик затларга беркетелгән чикләр булмаганда, юридик һәм физик затларга белдерү белән гамәлгә ашырыла, юридик һәм физик затлар үз җирләрендә һәм алар янәшәсендәге территорияләрдә җыештыру, чүп-чар һәм карантин үсемлекләрен үстерү, үстерү һәм төзекләндерү эшләре алып бара.:

3.5.1. Коммуналь билгеләнештәге объектлар (насос, газ бүлү станцияләре, электр подстанцияләре һ. б.): радиуста 20 м га кадәр булган мәйданда;

3.5.2. Торак пунктларның торак төзелеше зонасында хуҗалык корылмалары: 15 м. га кадәр радиуста;

3.5.3. 220В электр тапшыру линияләре: 2м радиуста терәкләр тирәсендә;

3.5.4. Югары вольтлы электр тапшыру линияләре: аларны узу буенда, һәр якка ерактагы үткәргечтән 5шәр чакрым ераклыкта;

3.5.5. Административ, сәүдә һәм башка биналар, корылмалар һәм корылмалар булган затлар, аларның милек рәвешләренә һәм ведомство карамагына бәйсез рәвештә, шул исәптән палаткалар, павильоннар, киосклар, лоткалар һ. б. - периметр буенча 15 м га кадәр мәйданда;

3.5.6. Мәктәпләр, мәктәпкәчә учреждениеләр, башка уку йортлары, шулай ук шәхси торак йорт хуҗалары: озынлыкка – аларның участок чикләре чикләрендә, киңлеге – урам уртасына, мәйданга, тыкрыкка кадәр, ә берьяклы төзелеш вакытында урамның капма-каршы як ягына, шул исәптән юл читенә кадәр. Объектның аерымланган урнашкан очракта: фасад буенча - машиналар йөрү өлеше уртасына кадәр, калган яклардан җыештыру эшләре һәр яктан 10 м якын-тирә территорияне җыештыру тиеш; Беркетелгән чикләр булмаганда, юридик һәм физик затлар җыештыра, чүп-чар һәм карантин үсемлекләре үрчетә, үз җир кишәрлекләрендә һәм алар янәшәсендәге территорияләрдә түбәндәге тәртиптә төзекләндерелә:

3.5.7 коммуналь билгеләнештәге объектлар (насос, газ бүлү станцияләре, электр подстанцияләре һ. б.): 10 м га кадәр радиуста булган мәйданда;

3.5.8. Торак пунктларның торак төзелеше зонасында хуҗалык корылмалары: 15 м. га кадәр радиуста;

3.5.9. 220Вт электр тапшыру линияләре: 2м радиуста терәкләр тирәсендә;

3.5.10 югары вольтлы электр тапшыру линияләре: аларны узу буенда җылылык трассасыннан яки ерак үткәргечтән һәр якка 5м.;

3.5.11. Социаль, административ, сәүдә һәм башка биналар, корылмалар һәм корылмалар булган затлар, аларның милек рәвешләренә һәм ведомствога каравына бәйсез

рәвештә, шул исәптән палаткалар, павильоннар, киоск, лоткалар һ. Б. лар-периметр буенча 15 м га кадәр мәйданда;

3.5.12 мәктәпләр, мәктәпкәчә учреждениеләр, башка уку йортлары, шулай ук шәхси торак йортлар хуҗалары: озынлыкка – аларның участок чикләре чикләрендә, киңлеге – урам уртасына, мәйданга, тыкрыкка кадәр, ә берьяклы төзелеш вакытында урамның капма-каршы як ягына, юл читенә кадәр. Объектның аерымланган урнашкан очрагында: фасад буенча-машиналар йөрү өлеше уртасына кадәр, калган яклардан һәр яктан 10 м якын-тирә территорияне җыештырырга тиеш;

3.5.13.Пассажирлар транспортының радиуста тукталыш павильоннары тирәсендә җыештыру

3.5.14 җир кишәрлекләре арасындагы ераклык 2.2.1 п. нигезендә территорияләрне беркетергә мөмкинлек бирми торган очракларда. –2.2.10. (участоклар арасында ераклык һәр объект өчен билгеләнгән ераклык суммасыннан кимрәк) җыештыру һәр якның тигез ераклыкка башкарыла.

3.5.15 кар, яңгыр һәм грунт суларын урамнардан һәм юллардан бүлеп бирү өчен билгеләнгән каналарны, дренажларны чистарту һәм чистарту әлеге корылмаларның милекчеләре; ишегалларында – хуҗалары; предприятие һәм оешма территорияләрендә – предприятиеләр һәм оешмалар тарафыннан башкарыла. Ведомство су бүлү корылмаларына тиешле ведомстволарның юл оешмалары хезмәт күрсәтә.

3.5.16. Елга һәм ясалма сулыклар (буалар һәм башка су объектлары) акваторияләре янәшәсендәге территорияләрне карап тоту өчен җаваплылык якын-тирә җир кишәрлекләре милекчеләренә һәм башка хуҗаларына йөкләнә.

3.5.17. Җәмәгать бәдрәфләре, көнкүреш калдыклары чүплекләре, көнкүреш калдыклары полигоннары, алар карамагында булган предприятиеләр, оешмалар һәм учреждениеләр бар.

3.5.18.Капиталь булмаган сәүдә объектлары урнашкан тукталышларны җыештыруны һәм чистартуны, әгәр җир кишәрлеген арендалау, җир кишәрлегеннән түләүсез файдалану килешүләрендә башкача билгеләнмәгән булса, якын-тирә территория чикләрендә капиталь булмаган сәүдә объектлары хуҗалары башкара.

3. 6. Төзелеш мәйданчыкларын карап тоту.

3.6.1 төзелеш, ремонт һәм торгызу эшләре башкарганда Төзелеш һәм башка оешмалар көн саен көн азагында, шулай ук аларны тулысынча тәмамлаганнан соң ике көнлек срокта төзелеш мәйданнарына якын-тирә территорияләрне төзелеш материаллары, грунт һәм чүп-чар калдыкларыннан арындырырга тиешләр.

3.6.2. Төзелеш мәйданчыклары, шулай ук төзелеш материаллары җитештерү объектлары (эретмә төеннәре һ.б.) мәҗбүри тәртиптә автотранспорт тәгәрмәчләрен чистарту (юу) пунктлары белән җиһазландырылырга тиеш. Урманнар тарафыннан гомуми файдаланудагы юлларга грунт һәм пычрак автотранспорт чыгару тыела.

3.6.3. Төзелеш мәйданчыгында чүп-чар һәм төзелеш калдыклары өю өчен махсус билгеләнгән урыннар җиһазландырылырга һәм киртәләндерелергә яки бункер-җыелма куелырга тиеш. Махсус билгеләнгән урыннардан тыш, төзелеш җитештерүендәге чүп-чар, грунт һәм калдыкларны ташлау тыела.

3.6.4. Төзелеш, реконструкция һәм ремонт объекты чикләреннән 20 метрлы зона чикләрендә территорияләрне җыештыру һәм карап тоту өчен җаваплылык заказчыга һәм объектны төзү белән шөгыльләнүче оешмага йөкләнә.

3.6.5. Төзелеш объектын (озак төзелешне) карап тоту өчен җаваплылык баланс тотучыга (заказчы-төзүче)йөкләнә

3.7. Урналар урнаштыру.

3.7.1 урамнарны, мәйданнарны һәм башка җәмәгать урыннарын чүп-чардан арындыру өчен чүп-чар архитектура органнары белән килештерелгән типтагы урналар куела. Чүплекләрне урнаштыру өчен җаваплы булып тора:

- предприятиеләр, оешмалар, уку учреждениеләре-үз биналары янында, кагыйдә буларак, керү һәм чыгу юлында;

-сәүдә оешмалары-сәүдә биналарына керү һәм чыгу юлында, палаткалар, лареклар янында һ. б.;

- автозаправка станцияләре, юл буе сервисы пунктлары, ремонт остаханәләре-һәр өләшү колонкасы янында һәм административ биналарга керү юлында, ремонт боксларында;

- Шәпше авыл җирлеге башкарма комитеты-җәмәгать урыннарында(паркларда, балалар уен һәм спорт мәйданчыкларында һ. б.) - башка очракларда җаваплылар Шәпше авыл җирлегенең хокукый акты белән билгеләнә.

3.7.2 чүп савытлары җаваплы оешмалар тарафыннан төзек һәм пөхтә хәлдә булырга, чүп-чардан аның туплануы буенча чистартылырга, әмма тәүлегенә бер тапкырдан да ким булмаган күләмдә чистартылырга тиеш.

3.8. Җитештерү һәм куллану калдыкларын җыю һәм чыгару.

3.8.1 Шәпше авыл җирлеге башкарма комитеты карары белән расланган Шәпше авыл җирлеге территориясендә көнкүреш һәм сәнәгать калдыкларын җыю, чыгару, утильләштерү тәртибе кагыйдәләре белән регламентлана.

3.8.2. Предприятие, оешма, җитештерү, сәүдә объектлары территорияләрендә җитештерү һәм куллану калдыкларын җыю, аларның үз акчалары хисабына, ә оештырылган ял урыннарында, җәмәгать урыннарына хезмәт күрсәтүче махсус оешма хисабына, каты көнкүреш калдыкларын җыю өчен контейнерлар һәм җыю бункерлары куела.

3.8.3 авыл хуҗалыгы предприятиеләре, оешмаларының хуҗалык эшчәнлеге нәтиҗәсендә барлыкка килә торган җитештерү калдыкларын җыю һәм вакытлыча саклау әлеге предприятиеләр көче белән махсус җиһазландырылган урыннарда гамәлгә ашырыла, аларның урнашуы, шулай ук калдыкларны урнаштыру лимитлары һәм аларны саклау вакыты шәһәр төзелеше бүлеге, санитар-эпидемиологик иминлекне контрольдә тоту органнары һәм әйләнә-тирә мохитне саклау органнары белән мәҗбүри тәртиптә килештерелә.

Предприятие территориясендә махсус билгеләнгән урыннардан тыш, шулай ук гомуми кулланылыштагы җирләрдә калдыкларны туплау тыела. Шәпше авыл җирлеге территориясендә көнкүреш калдыкларын һәм чүп-чарны җыю контейнер яки бестар система буенча башкарыла.

3.8.4. Каты көнкүреш калдыкларын юридик, физик затлардан һәм халыктан чыгару бары тик әлеге эшчәнлек төренә лицензиясе булган махсус оешмалар тарафыннан гына башкарыла. Чыгару тиешле юридик һәм физик затлар белән килешү нигезендә башкарыла. Каты көнкүреш калдыкларын чыгару вакыты җирлек башлыгы тарафыннан расланган Калдыклар барлыкка килү нормаларыннан чыгып билгеләнә. Шул ук вакытта барлык юридик һәм физик затлар өчен каты көнкүреш калдыкларын чыгаруга килешү төзү мәҗбүри булып тора.

3.8.5. Чүп-чарны контейнерлардан һәм җыелган бункерлардан чыгару аларны тутыру буенча башкарыла, ләкин алты көнгә кимендә бер тапкыр. Контейнерлар һәм чүп җыю бункерларын чүп-чар белән тулыландыру рөхсәт ителми. Контейнерлардан чүп ташыганда яки бункерны төягәндә коелган чүп-чарны җыештыруны оешма хезмәткәрләре башкара.

3.8.6 полигонга каты көнкүреш калдыклары һәм башка чүп-чар ташлаган очракта, аны кабул итү турында билгеләнгән үрнәктәге документраслый. Үз-үзеңне чыгару периодикасы гамәлдәге СанПиН нормаларына туры килергә тиеш.

3.8.7. Шәпше авыл җирлеге башкарма комитеты тарафыннан расланган график нигезендә халыктан көнкүреш калдыкларын җыю техникасы хәрәкәте катгый рәвештә башкарыла.

3.8.8. Халыктан каты көнкүреш калдыкларын җыю һәм чыгару системасын оештыру һәм эшләү өчен җаваплылык Шәпше авыл җирлеге башкарма комитетына йөкләнә

3.8.9."Шәпше авыл җирлеге" муниципаль берәмлеге территориясендә тыела:

- санкцияләнмәгән урыннарда җитештерү һәм куллану калдыкларын туплау һәм урнаштыру. Санкцияләнмәгән урыннарда җитештерү һәм куллану калдыкларын урнаштырган затларга үз хисабына әлеге территорияне җыештыруны һәм чистартуны, ә кирәк булганда җир кишәрлеген рекультивацияләүне йөкләргә кирәк. Җитештерү һәм куллану калдыкларын санкцияләнмәгән чүплекләрдә урнаштырган затларны ачыклау, җитештерү һәм куллану калдыкларын бетерү һәм чүплекләр территорияләрен

рекультивацияләү өчен, әлеге Кагыйдәләрнең 3.2 пункты нигезендә, затлар исәбенә башкарыла алмасак, бу Кагыйдәләрнең 3.2 пункты нигезендә, җитештерү һәм куллану калдыкларын юк итү һәм чүплекләр территорияләрен рекультивацияләү өчен, затлар исәбенә башкарыла.

-гомуми файдаланудагы җирләрдә җитештерү һәм куллану калдыкларын яндыру

3.8.10. Калдыкларны чыгаруны гамәлгә ашыручы оешмалар аларны ташыганда, авария хәлен булдырганда, транспортта калдыклар белән сәламәтлегенә һәм әйләнә-тирә мохиткә зыян китерү мөмкинлеген төшереп калдырырга тиеш.

3.9. Контейнер мәйданчыкларын карап тоту.

3.9.1. Көнкүреш калдыкларын җыю өчен контейнерлар урнаштыру өчен мәйданчыклар торак йортлардан, белем бирү һәм мәктәпкәчә учреждениеләрдән, спорт мәйданчыкларыннан һәм ял итү урыннарыннан 20 метрдан да ким булмаска тиеш, ләкин 100 м дан да артык түгел. Мәйданчыкка каты яки вак таш түшәлгән подъезд урнаштырыла.

3.9.2.Контейнер мәйданчыкларын һәм бункер-туплаучылар өчен мәйданчыкларны урнаштыру санитар-эпидемиологик күзәтчелек органнары белән килештерелгән каты көнкүреш калдыкларын чыгаручы предприятиеләр һәм оешмалар заявкалары буенча башкарыла

3.9.3. Аларда җыелган мәйданнар, контейнерлар һәм бункерларның саны җирлек башлыгы тарафыннан расланган каты көнкүреш калдыклары җыелу нормаларына туры килергә тиеш.

3.9.4. Машиналар йөрү өлешендә, тротуарларда, газоннарда һәм ишегалды юлларында контейнерлар һәм бункерлар урнаштыру тыела.

3.9.5. Контейнер мәйданчыкларын һәм җыючы бункерларны тоту һәм аларны чистарту (җыештыру) өчен җаваплылык йөкләнә:

- муниципаль торак фонды буенча-хезмәт күрсәтүче (чүп-чар ташучы) оешмалар;
- шәхси торак фонды буенча-торак милекчеләре өчен;
– калган территорияләр буенча-предприятиеләр дә, оешмалар да, башка хуҗалык субъектлары да.

3.9.6.Контейнер мәйданчыгыннан һәм аның янәшәсендәге территориядән чүп-чар транспортына контейнерлардан төшкәндә коелучы җитештерү һәм куллану калдыкларын бетерү, калдыкларны чыгаручы оешма хезмәткәрләренә җитештерү

3.10. Сыек көнкүреш калдыкларын җыю һәм чыгару (ЖБО).

3.10.1.Сыек чисталыкны чыгару махсус предприятиеләр тарафыннан килешү нигезендә, заявка рәсмиләштерелгәннән соң өч көн эчендә, яки бина милекчеләре тарафыннан мөстәкыйль рәвештә башкарыла.

3.10.2. Шәпше авыл җирлеге территориясендә канализация челтәре булмау сәбәпле, санитария-эпидемиология күзәтчелеге органнары белән килешенеп, көнкүреш агынтыларын тиешле таләпләргә туры китереп, су үткәрә торган чүп-чардан арындырырга рөхсәт ителә. (бетон түбе, кирпечтән штукатурланган диварлар, люкны төзекләндерү белән) күрше йорт диварыннан кимендә 5 метр, су үткәргечтән кимендә 8 метр ераклыкта.

3.10.3. Каты көнкүреш калдыклары җыючы буларак выгреблы чокырлардан файдаланучы барлык юридик һәм физик затлар өчен каты көнкүреш калдыклары чыгаруга килешү төзү мәҗбүри булып тора.

3.10.4. Тыю:

- дренажлы чокырларны урнаштыру һәм эксплуатацияләү, шулай ук ачык ысул белән канализация агымнарын дренажлы канауларга, яңгыр суларын кабул итү лотокларына, су объектларына һәм җирле рельефка чыгару.

-йортлар һәм урамнар территорияләре артында юыну һәм чистарту, җитештерү һәм куллану калдыкларын урам юлларына яки гомуми файдаланудагы җирләргә чыгару.

4. Юлларны җыештыру, карап тоту һәм эксплуатацияләү.

4.1. Шәпше авыл җирлеге чикләрендә гомуми файдаланудагы автомобиль юлларын, тротуарларны һәм башка транспорт инженерлык корылмаларын (федераль һәм региональ әһәмияттәге автомобиль юлларын, күперләрне һәм башка транспорт инженерлык корылмаларыннан тыш) карап тоту, төзү һәм реконструкцияләү Шәпше авыл җирлеге

башкарма комитеты тарафыннан махсуслаштырылган подрядчы оешмалар белән килешүләр нигезендә башкарыла.

4.2. Юл кырыйлары һәм бүлү полосалары эре габаритлы һәм башка чүп-чардан арындырылган һәм чистартылган булырга тиеш. Юл кырыйларында һәм газон рәвешендә башкарылган бүлү полосаларында үлән катламы биеклеге 15-20 см дан артмаска тиеш.

4.3. Федераль, өлкә һәм җирле әһәмияткә ия булган юлларда чүп-чар һәм үләнне җыештыру хезмәт күрсәтүче оешма тарафыннан юл бүлеп бирелгән полосаның бөтен киңлегендә башкарыла.

4.4. Шоссей юлларының аркылы профиле булган авыл җирлеге юлларына бүлеп бирелгән полосада үлән катламы биеклеге 15 см дан артмаска тиеш.

4.5. Автомобиль юллары ЮХИДИ тарафыннан расланган тәртиптә юл билгеләре белән җиһазландырылырга тиеш. Өслеге билгеләре булырга тиеш, чиста, башка җәрәхәтләре. Вакытлыча билгеләнгән билгеләр аларны урнаштыру зарурлыгына китергән сәбәпләрне бетергәннән соң бер тәүлек эчендә бетерелергә тиеш.

4.6. Мәгълүмати күрсәткечләр, километрлы билгеләр, тавыш саклау диварлары, металл коймалар (отбойниклар), юл билгеләре, парапетлар һ.б. гамәлдәге ГОСТлар нигезендә буялырга, пычрактан һәм юудан чистартылырга тиеш. Күрсәткечләрдәге барлык язулар да төгәл аерылырга тиеш.

4.7 Шәпше авыл җирлеге юлларына предприятие, оешма, учреждение һәм шәхси затларның транспорт чаралары чиста һәм техник яктан төзек хәлдә кертелә.

4.8. Шәпше авыл җирлеге территориясендә юл катламнарын саклап калу максатыннан тыела:

- йөк ташу җепселләр;

- урамнарга бүрәнәләр, тимер балкалар, торбалар, кирпеч, башка авыр әйберләр ташыган вакытта ташлау һәм аларны туплау.;

- каты өслеге булган торак пунктлар урамнары буйлап узышу, чапкыч барышында машиналар;

- зур йөк транспорты хәрәкәте һәм җәяүлеләр сукмакларында, автоюллар кырыенда тротуарларда туктау;;

- коелган Материалларны, төзелеш чүп-чарын җиһазландырылмаган кузовларда ташу.

- ремонт эшләрен башкарганда яки асфальт яки вак таш түшәмле коммуникацияләрне реконструкцияләгәндә юл катламына зыян китерү;

5. Коммуникацияләрне төзү, ремонтлау, реконструкцияләү эшләре башкару

5.1 Шәпше авыл җирлеге башкарма комитеты тарафыннан бирелгән язма рөхсәт булганда гына, грунт ачу яки юл катламнарын ачу (җир асты коммуникацияләрен салу, реконструкцияләү яки ремонтлау, свай һәм шпунт сую, грунт планлаштыру, бораулау эшләре) белән бәйле эшләрне башкарырга кирәк. Авария хәлендәге эшләрне телефон программасы буенча яки Шәпше авыл җирлеге башкарма комитеты белдерүе буенча челтәр хуҗаларына 3 көнлек рөхсәт язуы белән башларга киңәш ителә.

5.2 коммуникацияләрне төзү, реконструкцияләү, ремонтлау буенча эшләр башкаруга рөхсәт Шәпше авыл җирлеге башкарма комитеты тарафыннан күрсәтелгәндә бирелә- инженерлык коммуникацияләренең сакланышы өчен җавап бирүче кызыксынучы хезмәтләр белән килештерелгән эшләрне үткәрү проекты;

- кызыксынган хезмәтләр белән килештерелгән эшләрне башкару шартлары;

- эшләрне җитештерүнең календарь графигын, шулай ук милекче яки аның вәкаләтле заты белән Территориясендә коммуникацияләр төзү, реконструкцияләү, ремонтлау эшләре башкарылачак җир участогын төзекләндерүне торгызу турында килешүләр төзү.

5.3 урамнарның машиналар йөрү өлеше, йөрү юллары, шулай ук тротуарлар астында җир асты коммуникацияләрен, траншея киңлегенә карамастан, автомобиль юлының (тротуар) йөрү өлешен торгызу шарты белән, тиешле оешмалар тарафыннан рөхсәт итәргә киңәш ителә.

5.4.физик затлар, төзелеш һәм ремонт оешмалары гаебе белән башкарылган юл катламнарын җимерү һәм җимерү, яшелләндерү һәм төзекләндерү элементлары Шәпше авыл җирлеге башкарма комитеты белән килештерелгән вакытта башкарылган эшләрне башкаруга рөхсәт алган оешмалар яки физик затлар тарафыннан тулысынча бетерелергә тиеш. Урамнарда, төзелгән территорияләрдә эшләр башкарганда грунт кичекмәстән чыгарылырга тиеш. Кирәк булган очракта, төзелеш оешмасы грунтны отвалда планлаштыруны тәэмин итә ала.

5.5 машиналар йөрү өлеше һәм тротуарлар астында траншеяларны алга таба утырту өчен ком һәм ком фунты белән катлаулы тыгызлау һәм су сибү киңәш ителә. Газоннарда траншеялар җирле грунт белән тыгызланып, уңдырышлы катламын торгызу һәм үлән чәчү белән күмелергә тиеш.

5.6. Җир асты коммуникацияләре өстендә дә, ремонт-торгызу эшләре башкарылмаган башка урыннарда да барлыкка килгән җимереклекләрне, грунт яки юл катламнарын утырту, ремонт-торгызу эшләре башкарылганнан соң 2 ел эчендә барлыкка килгән эшләрне башкаруга рөхсәт алган физик затлар 10 тәүлек эчендә бетерергә тиеш.

5.7 Шәпше авыл җирлеге территориясендә җир һәм ремонт-төзелеш эшләре башкарганда тыела:

- җир эшләрен рөхсәтсез, шулай ук срогы чыккан рөхсәт буенча җитештерү;

- яшел үсентеләр (газоннар, агачлар, куаклар), коелар капкачлары, җир асты корылмалары, су үткәрү лотоклары, канавалар, дренажлар, яңгыр рәшәткәләре, шулай ук әлеге объектларда төзелеш материалларын туплау. ;

- Шәпше авыл җирлеге башкарма комитеты рөхсәтеннән башка, яшел үсентеләр кисү һәм тамыр системасын ачыклау. ;

- расланган проект белән каралмаган гамәлдәге җир асты коммуникацияләрен (челтәрләрен) күчерү;

- якын-тирә урамнар һәм тыкрыклар чүплеге; - каты өслекле Транспорт һәм машиналар буенча узышу.

6. Торак пунктлар территорияләрен җыештыру үзенчәлекләре Шәпше авыл җирлегенең ел фасыллары буенча

Кышкы чорда урып-җыю эшләрен оештыру һәм үткәрү

6.1. Кышкы җыештыру чоры 1 ноябрьдән 31 мартка кадәр билгеләнә. Агымдагы кышның уртача шәхси климат үзенчәлекләреннән шактый тайпылган очракта, кышкы җыештыру эшләре башлану һәм тәмамлану вакыты юллар һәм урамнар челтәрен карап тоту буенча эшләргә заказ бирүче функцияләрен башкаручы оешмалар карары белән үзгәрергә мөмкин.

6.2. Кышкы җыештыру вакытында юллар һәм мәйданчыклар кардан чистартылырга һәм бозлавык булган очракта ком сибелергә тиеш. Чүп савытлары һәм кече архитектура формалары, шулай ук тирә-юньдәге киңлекләр, аларга карашлар кардан һәм боздан чистартылырга тиеш.

6.3. Юл йөрү өлешеннән кар чистарту һәм чыгару бурычы әлеге урамның машиналар йөрү өлешен яки юлны җыештыручы оешмаларга йөкләнә.

6.4. Тыю:

6.4.1. Урамнарның һәм юлларның йөрү өлешенә квартал эчендәге, ишегалды территорияләреннән, хуҗалык итүче субъектларның территорияләреннән чистартылган карны чыгарырга яисә хәрәкәт итәргә.

6.5. Урамнарны һәм юлларны кышкы җыештыру буенча беренче чираттагы чараларга керә:

6.5.1. Юлның машиналар йөрү өлешен бозлавыкка каршы чаралар белән эшкәртү.

6.5.2. Кар көрәү.

6.5.3. Алга таба чыгару өчен кар валын формалаштыру.

6.5.4. Юл чатларында, җәмәгать транспорты тукталышларында, административ һәм җәмәгать биналарына керү юлларында, квартал эчендәге территорияләрдән чыгу урыннарында һ. б. чүп-чарны өзү.

6.6. Икенче чираттагы чараларга түбәндәгеләр керә:

6.6.1. Кар өемен бетерү (чыгару). 6.6.2. Боз өю һәм кар-боз муниципаль берәмлекләрен җыештыру.

6.7. Кар яву сәбәпле, беренче чиратта, бозлавыкка каршы чаралар белән транспорт хәрәкәте өчен иң куркыныч булган урамнар - крутые спуски, борылыш һәм күтәрелешләр, урамнар киселешләрендә һәм җәмәгать транспорты тукталышларында тормоз мәйданчыклары һ. б. эшкәртелә.

Юл-эксплуатация оешмасында бозлавыкка каршы чаралар белән беренче чиратта эшкәртүне таләп итүче урам участоклары исемлеге булырга тиеш.

6.8. Транспорт хәрәкәте өчен аеруча куркыныч булган участокларны эшкәртү тәгәлләнгәч, юл йөрү өлешләрен бозлавыкка каршы чаралар белән тоташ эшкәртүгә керешергә кирәк.

6.9. Юлларның, урамнарның һәм юлларның йөрү өлешеннән, шулай ук тротуарлардан чистартылган кар юл кырыйларына һәм юл кырыйларына кар көртләре рәвешендә вакытлыча чүп-чар өю өчен чыгарыла.

6.10. Кар көртләрен формалаштыру рөхсәт ителми:

- чатларда;

- тротуарларда.

6.11. Җәмәгать транспорты тукталышларында һәм җир өсте җәяүлеләр кичүе урыннарында кар валларында киңлектәге аермалар ясалырга тиеш:

- җәмәгать пассажир транспорты тукталышларында - утырту мәйданчыгы озынлыгына;

- тамгалары булган юлларда - тамгалар киңлегендә;

- тамгалары булмаган юлларда-5 м.

6.12. Урамнардан һәм юллардан кар чистарту, беренче чиратта, җәмәгать транспорты тукталышларыннан, җир өсте җәяүлеләр кичүләреннән, кешеләр күпләп йөри торган урыннардан (кибетләрдән, базарлардан), хастаханәләр территорияләренә һәм башка социаль әһәмиятле объектларга керү урыннарыннан бер тәүлек эчендә башкарыла.

Кар эрегәннән соң вакытлыча кар өю урыннары чүп-чардан чистартылырга һәм төзекләндерелергә тиеш.

6.13. Кар яву һәм бозлавык чорында тротуарлар һәм җәяүлеләр зоналары җирлек территориясендә бозлавыкка каршы материаллар белән эшкәртелергә тиеш. Кар чистарту эшләре тротуарларда, җәяүлеләр сукмакларында һәм җәмәгать пассажир транспортының утырту мәйданчыкларында кар яву тәмамлануга ук башлана. Озакка сузылган кар явканда кар чистарту һәм бозлавыкка каршы чаралар белән эшкәртү цикллары, җәяүлеләрнең куркынычсызлыгын тәэмин итеп, кабатланырга тиеш.

6.14. Тротуарлар һәм баскыч җыеннары чистартылырга тиеш бөтен киңлегендә нче свежевавшего яки тыгыз кар (кар-боз муниципаль берәмлекләре). Кар яуган чорда тротуарлар һәм баскычлар бозлавыкка каршы материаллар белән эшкәртелергә һәм җәяүлеләр хәрәкәте өчен юллар чистартылырга тиеш.

6.15. Ишегалды юллары, контейнер мәйданчыклары, аларга керү юллары, тротуарлар һәм башка җәяүлеләр зоналары кардан чистартылырга һәм кар явып үткәннән соң 12 сәгать эчендә боздан арынырга тиеш.

Җәйге чорда урып-җыю эшләрен оештыру һәм үткәрү

6.16. Җәйге җыештыру чоры 1 апрельдән 31 октябрьгә кадәр билгеләнә. Урып-җыю техникасын җәйге чорда эшләүгә әзерләү буенча чаралар юллар һәм урамнар челтәрен карап тоту буенча эшләргә заказ бирүче функцияләрен башкаручы оешмалар тарафыннан билгеләнгән срокларда үткәрелә.

6.17. Ишегалды территорияләрен, ишегалды юлларын һәм тротуарларны сметадан, тузаннан һәм вак көнкүреш чүп-чарыннан чистарту, аларны юу хуҗалык итүче субъект хезмәткәрләре тарафыннан башкарыла. Территориядә чисталык эш көне дәвамында сакланырга тиеш.

6.18. Юллар булырга тиеш чистартылган нче чүп-чар, листья һәм башка видимых пычрату.

6.19. Су сибү краннары өчен юу һәм су сибү бер шланга ишегалды территорияләре булырга тиеш җиһазландырылган һәр йортында һәм карап торырга, төзек хәлдә. Аларны җиһазлау һәм эксплуатацияләү өчен җаваплылык йорт милекчеләре яки баланс тотучыларга йөкләнә.

6.20. Яфраклардан коелган яфракларны юлларның машиналар йөрү өлешеннән һәм ишегалды территорияләреннән чыгаралар. Яфракларны агач һәм куакларның Комлы өлешенә кую тыела.

6.21. Тыю:

6.21.1. Урамнарның, юлларның, квартал эчендәге юлларның машиналар йөрү өлешенә җитештерү һәм куллану калдыклары, ишегалды территорияләреннән, тротуарлардан һәм квартал эчендәге юллардан чистартыла торган сметаларны чыгарырга яисә күчерергә.

6.21.2. Чүп-чарны, яфракларны, тараны, җитештерү калдыкларын яндыру, учак ягу, шул исәптән хуҗалык итүче субъектлар һәм шәхси йортлар территорияләрен дә.

6.21.3. Ишегалларына юынырга, азык - төлек һәм башка төр калдыкларны ташларга, шулай ук аларны ишегалларында күмәргә яки яндырырга.

6.21.4. Су үткәргеч, канализация һәм җылылык челтәрләрендә аварияләрне бетергәндә рельефка һәм машиналар йөрү өлешенә су сибәргә.

6.22. Машиналар йөрү өлешен җыештырганда яки юганда, тротуарлар, газоннар, утырту мәйданчыклары, җәмәгать транспорты тукталышлары павильоннары, якын урнашкан биналар фасадлары, сәүдә объектлары һ.б. җыештырылырга тиеш.

6.23. Машиналар йөрү өлеше, юл кырыйлары, бүлеп бирелгән полосалар, автомобиль юлларының бүленү полосалары күренеп торган чит әйберләрдән һәм пычраткычлардан чистартылырга тиеш.

6.24. Җирлек территориясендә, автомобиль юлларына бүлеп бирелгән полосада, автомобиль юлларының аерым полосаларында үлән катламы биеклеге 20 см дан артмаска тиеш.

6.25. Аларда урнашкан тротуарлар һәм тукталышлар грунт-ком наносларыннан, күренеп торган чүп-чардан һәм юылудан чистартылырга тиеш.

7. Шәпше авыл җирлеге территориясендә реклама-мәгълүмат элементларын урнаштыру һәм эксплуатацияләү тәртибе

7.1. Реклама-мәгълүмати элементларга күрсәткечләр, элмә такталар, афишалар, плакатлар, реклама стендлары һәм щитлары, яктылык таблолары аша мәгълүмат бирә торган барлык белдерүләр, хәбәрләр һәм хәбәрләр керә. 7.2.Шәпше авыл җирлеге территориясендә реклама-мәгълүмат элементларын урнаштыру бары тик Биектау муниципаль районы Башкарма комитетының шәһәр төзелеше бүлеге тарафыннан бирелгән рөхсәт нигезендә генә, Реклама турындагы нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә башкарыла. 7.3. Юл буе зонасында реклама-мәгълүмат элементларын урнаштыру юл хәрәкәте куркынычсызлыгы дәүләт инспекциясе бүлекләре белән мәҗбүри килешенергә тиеш. 7.4. Афишалар, плакатлар (театр, гастрольләр), листовкалар, игъланнар урнаштыру бары тик шушы максат өчен билгеләнгән урыннарда гына башкарыла. 7.5. Биналарда, коймаларда, пассажир транспорты тукталышларында, яктырту баганаларында, агачларда нинди дә булса белдерүләр һәм башка мәгълүмат хәбәрләрен ябыштыру һәм элү тыела. 7.6. Сайлау алды агитациясе мәгълүматы авыл җирлеге башлыгы рөхсәте белән махсус билгеләнгән урыннарда урнаштырыла. Агитация материалларын җыю агитация компаниясе тәмамланганнан соң 10 көн эчендә әлеге чараны үткәргән затлар тарафыннан башкарыла. 7.7. Реклама-мәгълүмат элементларын урнаштыру тәртибен бозу аркасында китерелгән матди зыян реклама урнаштырылган зат (юридик, физик) тарафыннан ирекле, йә суд тәртибендә кире кайтарылырга тиеш.

8. Кече архитектура формаларын, Тышкы төзекләндерү элементларын, күчмә, чыгару һәм ваклап сату нокталарын төзү, урнаштыру һәм карап тоту

8.1. Кече архитектура формаларын һәм тышкы төзекләндерү элементларын (киосклар, павильоннар, палаткалар, җәйге кафелар, сезонлы базарлар, коймалар, газон киртәләре, тукталыш Транспорт павильоннары, телефон кабиналары, тротуарлар, балалар спорт мәйданчыклары коймалары, реклама тумбалары, стендлар, газеталар өчен щитлар, афишалар һәм белдерүләр, биналарны, һәйкәлләрне, реклама, урам утлары фонарьларын, терәк баганалары һ.б.) урнаштыру, тротуарларны капиталь ремонтлау Шәпше авыл җирлеге башкарма комитеты рөхсәте белән рөхсәт ителә. җир участогының максатчан билгеләнеше үтәлергә тиеш.

8.2. Чыгарылма һәм ваклап сату нокталарын урнаштыруга рөхсәт бирү Шәпше авыл җирлеге башкарма комитеты тарафыннан, санитар-эпидемиологик күзәтчелек органнары

белән килештереп, Биектау муниципаль районы башкарма комитеты тарафыннан расланган эскиз проекты нигезендә башкарыла.

8.3. Стационар булмаган сәүдә челтәре, шул исәптән ваклап сату өчен ваклап сатыла торган күчмә сәүдә челтәре объектларын оештыру Шәпше авыл җирлеге башкарма комитеты раслаган сәүдә итү, стационар булмаган челтәрдә хезмәт күрсәтү рөхсәт ителгән урыннар исемлеге нигезендә гамәлгә ашырыла.

8.4. Кече архитектура формаларын урнаштыруга рөхсәт кәгазендә, кече архитектура формаларының урнашу урыны һәм мәйданы, чыгарылыш һәм ваклап сату нокталары, объектның тышкы төзекләндерү элементлары һәм янәшәдәге территорияне буяу колерлары күрсәтелгән, ул Биектау муниципаль районы Башкарма комитетының структур бүлекчәсе тарафыннан әзерләнә.

8.5. Кече архитектура формалары, чыгарылма һәм ваклап сату нокталары хуҗалары аларны һәм якын-тирә территорияне тиешле санитар-эстетик хәлдә тотарга тиеш. Үз вакытында (яки Шәпше авыл җирлеге башкарма комитеты таләбе буенча) бирелгән рөхсәт нигезендә ремонт, бизәү һәм буяу эшләрен башкарырга.

8.6. Кече архитектура формалары, чыгарылма һәм ваклап сату нокталары хуҗалары өчен көнкүреш калдыкларын җыю өчен савытлар урнаштыру һәм каты көнкүреш калдыкларын чыгару буенча махсуслаштырылган оешма белән килешү төзү, янәшәдәге территорияне җыештыру мәҗбүри булып тора.

8.7 буяу, таш, тимер-бетон һәм металл коймалар, капка, урам утлары, киосклар, торак, җәмәгать һәм сәнәгать биналары, шәхси йортларны агарту, агарту Шәпше авыл җирлеге башкарма комитеты таләбе буенча елга бер тапкырдан да ким булмаган күләмдә яки башкарыла.

9. Шәпше авыл җирлеге территориясендә торак һәм торак булмаган биналарны, төзелмәләрне һәм корылмаларны тоту тәртибе

9.1. Биналар, корылмалар, йортлар һәм корылмалар хуҗаларына (юридик һәм физик затларга) үз биналары һәм аларга караган барлык тышкы төзекләндерү элементларын үрнәк техник һәм эстетик халәттә тоту бурычы йөкләнә.

9.2. Биналар, йортларны ремонтлау, буяу, аларның хуҗалары яки төзелеш оешмалары көче белән килешү нигезендә башкарыла.

9.3. Авыл җирлегендәге торак пунктларның тышкы бизәлеше, шулай ук биналарның тышкы интерьерларын рәсмиләштерү районның баш архитекторы белән мәҗбүри килешенергә тиеш.

9.4. Торак милекчеләре ширкәтләре, шәхси милек хокукындагы йортлар белән идарә итүче гражданнар, предприятиеләр, оешмалар, оешмалар һәм корылмалар, шулай ук аларны техник эксплуатацияләү кагыйдәләре һәм нормалары нигезендә ремонтларга тиеш.

9.5. Яңа төзелә торган барлык Утар, бер-ике фатирлы торак йортлар да урнашырга тиеш.:

- урамнарның Кызыл линиясе 5 метрдан да ким түгел;
- кызыл линиядән кимендә 3 метрга; - чиктәш кишәрлекнең чикләре 3 метрдан да ким түгел.

9.6. Яңа төзелә торган хуҗалык корылмаларыннан ераклык.:

- урам һәм юлларның Кызыл линияләре 5 метрдан да ким булмаска тиеш;
- күрше кишәрлекнең чикләре - 4 метрдан да ким түгел;
- торак төзелешләр – 15 метрдан да ким түгел.

9.7. Түбәдән су бүлеп бирү өчен йорт хуҗасы су җыю таләпләрен куярга һәм җир кишәрлегеннән 1 метрдан да ким булмаган ераклыкта урнашкан бүлеп бирелгән канауга су агызуны оештырырга тиеш.

9.8. Биналар, корылмалар һәм корылмаларның фасадлары фасадлары фасад өслегенең 10% - тан артыграгын биләп торучы (бизәкләү катламын һәм су агып чыга торган торбаларны, воронкаларны җимерү, төс фонын үзгәртү һ.б.) булырга тиеш түгел.

9.9. Биналарның фасадларын ремонтлау һәм буяу буенча эшләрне башкаруның кирәклеге һәм вакыт-вакыт фасадның хәзерге торышына карап хуҗалар тарафыннан билгеләнә;

9.10. Тарихи-архитектура кыйммәтенә ия булмаган биналарның фасадларын ремонтлау һәм буяу район хакимиятенең архитектура һәм шәһәр төзелеше бүлеге белән килештерелгән колерлар паспорты яки эскиз проекты нигезендә башкарыла.

9.11. Биналарның фасадларының кайбер детальләрен үзгәртү, яңа тәрәзә һәм ишек юлларын (керү юлларын) урнаштыру район башкарма комитетының архитектура һәм шәһәр төзелеше бүлеге белән һичшиксез килештерелә.

9.12. Биналар фасадларында эшләр тәмамланганнан соң, тирә-юнь корылмаларны һәм территорияләрне (җәяүлеләр юллары, урамнар, газоннар һ.б.) чистарту, юу мәҗбүри.

9.13. Биналарны ремонтлаганда барлыкка килә торган төзелеш чүп-чары көн саен җыелырга һәм санкцияләнгән урыннарга чыгарылырга тиеш.

9.14. Һәр йортның фасадында хуҗа расланган үрнәктәге номер билгесен билгели. Номер билгесенең төзеклеге өчен йорт хуҗасы җавап бирә.

9.15. Йортлар, биналар фасадларына элмә такталар, реклама, аншлаглар, номер билгеләрен кую һәм карап тоту өчен йорт һәм предприятие, оешма биналарының хуҗалары җаваплы.

9.16. Тәүлекнең караңгы вакыты җитүгә һәм таң атканчы гражданнарның-йорт, фатир, предприятие, оешмалар ишегалларын, йорт, фатир, административ биналарның номер билгеләрен яктырту белән тәэмин итәргә тиеш.

9.17.Үз белдегең белән торак биналарны үзгәртеп кору һәм төзү, шулай ук хуҗалык һәм ярдәмче биналар(сарайлар, будок, гаражлар, теплицалар һ.б.) төзү тыела.

10. Җир асты коммуникацияләрен төзү (ремонтлау) тәртибе, урамнарны, тротуарларны һәм башка төр җир эшләрен капиталь ремонтлау; Шәпше авыл җирлеге территориясе

10.1. Җир асты коммуникацияләрен төзү (ремонтлау), тротуарларны капиталь ремонтлау һәм башка төр җир эшләрен башкару Шәпше авыл җирлеге башкарма комитеты һәм кызыксынган оешмалар белән килештерелгән район башкарма комитетының архитектура һәм шәһәр төзелеше бүлеге тарафыннан бирелгән язма рөхсәт нигезендә башкарыла. Рөхсәтләрдә эшләрне башлау һәм тәмамлау сроклары күрсәтелә.

10.2. Эш җитештерүгә бирелә:

-планлы төзелеш (ремонт)вакытында рөхсәт;

- авария хәлендәге ремонтка рөхсәт.

10.3. Төзелеш (ремонт) эшләре транспорт хәрәкәтен өлешчә яки тулысынча ябуга бәйле булса, рөхсәт бирү ЮХИДИ органнары белән килешенеп башкарыла.

10.4 рөхсәт күчермәсе эшләр башкару урынында сакланырга һәм дәүләт һәм муниципаль контроль органнары вазыйфаи затларының беренче таләбе буенча тапшырылырга тиеш.

10.5. Эшләр башкару барышында рөхсәт бирелгән шартларга үзгәрешләр кертелгән очракта, эшләрне башкаручы кичекмәстән районның архитектура һәм шәһәр төзелеше бүлеге һәм Шәпше авыл җирлеге башкарма комитеты хәбәр итә

10.6. Авария хәлендәге эшләрне бер үк вакытта 1 сәгать дәвамында җитештерү зонасына эләгә торган җир асты коммуникацияләре хуҗаларына, Биектау районының, ЮХИДИ, Шәпше авыл җирлеге башкарма комитеты һ.б.) берьюлы башкарырга рөхсәт ителә. Мондый очракларда рөхсәт бер үк вакытта рәсмиләштерелә, йә эшләр ял һәм бәйрәм көннәрендә башкарыла торган эш көнендә үк.

10.7.Төзелеш (ремонт) эшләрен башкаручы төзелеш оешмасы яки физик зат юл өслеген, тротуарларны, газоннарны, яшел үсентеләрне, төзекләндерү элементларын торгызу процессында бозылган эшләрнең сыйфаты өчен тулы җаваплылык тота.

10.8.Җир асты коммуникацияләрен төзү (ремонтлау), тротуарларны һәм башка җир эшләрен рөхсәтнамәдә күрсәтелмәгән эш төрләрен башкару кебек үк үз белдеге белән башкару юридик һәм физик затларның гамәлдәге законнарда каралган җаваплылыгына китерә.

10.9. Җаваплы затлар тарафыннан санкцияләнмәгән эшләр ачыкланган очракта, алар кичекмәстән туктатылырга тиеш, бозылган җир катламы бозучының көче белән торгызылырга тиеш.

10.11 Биектау муниципаль районы башкарма комитеты һәм Шәпше авыл җирлеге тарафыннан беркетелгән территория чикләрендә расланган автомобиль юллары һәм тротуарлар милекчеләре тарафыннан эшләнгән проект нигезендә юридик һәм физик затлар урамнарга, җәяүлеләр юлларына һәм тротуарларга капиталь ремонт ясыйлар.

10.12.Җир асты коммуникацияләрен төзү (ремонтлау) даими техник һәм авторлык күзәтчелегендә эшләр башкару планы нигезендә технологик эзлеклектә алып барылырга тиеш.

10.13. Төзелеш оешмасы эш башланырга тиеш:

- стандарт тибындагы барьерлар белән эшләү урынын, я ак-кызыл төсләргә буялган тасма белән киртәләргә .;

- тәүлекнең караңгы вакытында кызыл төстәге Сигналь лампалар белән тәэмин итү;

– төзелеш эшләрен башкару турында кисәтүче юл билгеләре куюны, ә кирәк булганда-урап узу схемаларын һәм маршрутның барлык дәвамында күрсәткечләрне урнаштыруны тәэмин итәргә;

- җәяүлеләрнең нормаль хәрәкәтен тәэмин итү өчен җәяүлеләр күперләрен урнаштыру;

-эш төрен, оешманың исемен, элемтә өчен телефон номерын, җаваплы башкаручының фамилиясен, төзелешне башлау һәм тәмамлау вакытын күрсәтеп, мәгълүмат щитын куярга.

10.14. Эшләрне башкару өчен җаваплы зат киртәләрне, юл билгеләрен, күрсәткечләрне, яктырткычларны, төзелеш (ремонт) чорында мәгълүмат щитын тиешенчә карап тотуны тәэмин итәргә тиеш.

10.15. Эшләр башкарганда туфракның уңдырышлы катламы төшерелергә һәм җимереклекләрне торгызганда файдаланылырга тиеш.

10.16. Башка инженерлык коммуникацияләрен кисеп үтә торган траншеяларда грунт эшләү, шулай ук аларны алга таба салу бу коммуникацияләрдән файдаланучы оешмаларның җаваплы вәкилләре катнашында гына рөхсәт ителә.

10.17. Булган җир асты коммуникацияләренә зыян килгән очракта, кызыксынган оешмалар һәм Шәпше авыл җирлеге катнашында акт төзелә. Зыян күргән коммуникацияләр көч белән һәм зыян күрүче хисабына торгызыла.

10.18. Бозылган юл өслеген, тротуарларны, газоннарны, яшел үсентеләрне, төзекләндерү элементларын торгызу заказчы хезмәтенең техник күзәтүе астында башкарылырга тиеш.

10.19. Җир асты коммуникацияләре төзелешен тәмамлау датасы булып Дәүләт кабул итү комиссиясе актына кул кую датасы санала. Ремонтны тәмамлау датасы (шул исәптән авария хәлендәге) җир асты коммуникацияләрен төзекләндерүне тәмамлау датасы дип Заказчы хезмәте тарафыннан төзекләндерү һәм ачылу урынында юл өслеген торгызу турында белешмә бирү датасы санала.

11. Территорияләрне яшелләндерү һәм яшел үсентеләрне карап тоту эшләре

11.1. Шәпше авыл җирлеге башкарма комитеты Шәпше авыл җирлеге бюджетында бу максатларга каралган акчалар чикләрендә махсус оешмалар белән килешүләр буенча территорияне яшелләндерүне, паркларны, яшел зоналарны карап тоту һәм торгызу эшләрен башкара.

11.2. Гражданнарга һәм оешмаларга яшел үсентеләр сакланышын һәм аларны тиешенчә карауны тәэмин итәргә тәкъдим ителде.

11.3. Әлеге Кагыйдәләрнең 11.1 пунктларында күрсәтелгән затларга киңәш ителә:

- кирәкле барлык агротехник чараларны (су сибү, йомшарту, обрезка, киптерү, корткычларга һәм үсемлек авыруларына каршы көрәш, үлән чабу)вакытында үткәрүне тәэмин итәргә;

- коры-сары һәм авария хәлендәге агачларны кисүне һәм кисүне, коры һәм ватылган ботакларны кисүне һәм юл хәрәкәтен җайга салуның техник чаралары күрүчәнлеген чикли торган ботакларны кисүне гамәлгә ашырырга;

- корткычларның һәм авыруларның күпләп барлыкка килү очракларын ачыклау һәм аларга каршы көрәш чараларын күрү, яраларны һәм агачларны томалау;

- яшел үсентеләр коймаларына вакытында ремонт ясарга.

11.4. Бакчаларда, паркларда, скверларда һәм башка оештырылган Яшел утыртмаларда һәм гомуми кулланылыштагы урыннарда тыела:

- агачларны, куакларны ватарга, газоннарны, чәчәкләрне таптарга, чәчәкләрне ертырга, үсемлекләр казырга;

- газоннар, чәчәклекләр, юллар һәм сулыкларны чүпләргә, газоннарга төзелеш һәм башка материаллар, чүп-чар өюгә;

- агач һәм куаклар кисүне, кисүне, утыртуны яки утыртуны тиешле рөхсәттән башка башкарырга;

- агачларга реклама щитларын, күрсәткечләрне беркетергә, бау, чыбыкларны бәйләргә һәм яшел үсентеләргә зыян китерергә мөмкин булган башка гамәлләрне кылырга; - җир эшләрен тиешле рөхсәтсез башкарырга;

-транспорт чараларында хәрәкәт итүне һәм транспорт чараларын куюны тормышка ашыру;

- учак яндыру, югалган яфракларны яндыру;

- Бакча-парк җиһазларына, декоратив вазаларга, чүп-чар өчен чүп савытларына, башка кече архитектура формаларына зыян китерү, аларны алмаштыру;

- автотранспорт чараларын юарга, кием юарга, шулай ук яшел үсентеләр территориясендә урнашкан сулыкларда хайваннарны су коенырга;

- мал көтү;

- агачларның тамырларын кәүсәдән 1,5 метр ераклыкта ачыкларга һәм агач муенларын җир яки төзелеш чүп-чары белән күмәргә.;

- үсемлек җирен, комны чыгару һәм башка казылма чыгару;

- этләрне урамда йөртү һәм җибәрү.

11.5. Паркларда, яшел үсентеләр зоналарында һәм гомуми файдаланудагы территорияләрдә агач һәм куакларны үз белдеге белән кисү тыела.

11.6. Шәпше авыл җирлеге территориясендә төзелеш яки җир асты коммуникацияләре салу зонасына керә торган зур күләмле агач һәм куакларны сүтү, югары вольтлы линияләр һәм башка корылмалар урнаштыру Шәпше авыл җирлеге башкарма комитеты карары буенча башкарыла.

11.7. Төзелеш, ремонт һәм башка төр эшләрне башкару нәтиҗәсендә зыян күргән яки юк ителгән яшел үсентеләр эшләрне башкарган затлар хисабына торгызылырга тиеш.

11.8. Шәпше авыл җирлеге башкарма комитеты Гражданнарның торак һәм сәнәгать биналары төзү зонасына эләккән җиләк-җимеш агачлары һәм бакчаларының бәясен бәяли.

11.9. Шәхси төзелеш зонасында агач һәм куакларны сүтүне җир кишәрлекләре милекчеләре үз акчалары хисабына мөстәкыйль башкарырга тиеш.

11.10. Яшел үсентеләр күрше җир участогы чигеннән утыртыла:

- уртача өлкәннәр – 2 урын - биеклеләр-4 урын - куаклар – 1 м 11.11.

Юридик һәм физик затлар күрше йортларга бәйләнгән агач ботакларын кисәргә, куыш кисәргә, үсентеләр кисәргә, шулай ук күрше йортларга җимерелү куркынычы янаган агачларны җыештырырга тиеш.

12. Күмелгән урыннарны карап тоту һәм ритуаль хезмәтләр оештыру Шәпше авыл җирлеге зиратларында.

12.1 үлгәннәрне җирләүне Шәпше авыл җирлеге территориясендә җирләү(Күмү) урыннарын урнаштыру һәм карап тоту кагыйдәләре нигезендә үлгән кешене җирләү мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт яки башка юридик һәм физик затлар, авыл җирлегенең хокукый акты белән расланган Җирләү (Күмү) урыннарын урнаштыру һәм карап тоту кагыйдәләре нигезендә җирләүне оештыручы затлар белән башкара.

12.2 вафат булган яки махсуслаштырылган хезмәтләрне җирләүне оештырган физик затларның бурычлары:

12.2.1 мәетләрне күмү өчен үз вакытында әзерләү, теркәү билгеләрен әзерләү, һәйкәлләрне урнаштыру һәм каберләрне карау;

12.2.2 күмү өчен һәр җир кишәрлегенә бүлеп бирелгән нормаларны үтәргә;

12.2.3 һәйкәлләрне һәм коймаларны төзек хәлдә тоту

12.2.4 зиратларны җыештыру һәм чүп-чарны вакытында чыгару;

12.2.5 янгын куркынычсызлыгы кагыйдәләрен үтәргә.

12.3. Мәрхүмне җирләүне оештырган физик затлар хокуклы:

12.3.1 күмү участогын рәсмиләштерүгә куелган таләпләр нигезендә кабер һәм кабер корылмалары (һәйкәлләр, стелалар, мемориаль плитәләр һ. б.) урнаштырырга;

12.3.2 бер каберлекнең киңлеге буенча 1,8 метрдан да артмаган һәм озынлыгы буенча 2,2 метрдан да артмаган кабер һәм (яки) кабер өеме корылмалары тирәсендә коймалар урнаштырырга;

12.3.3 зират периметрына мәҗбүри чыгару һәм чүп-чар өчен махсус билгеләнгән урыннарга чүп-чар өю белән, аларны чүп-чардан арындыру.;

12.3.4 кабер участогында чәчәкләр утыртырга;

12.4 зират территориясендә килүчеләргә тыела:

12.4.1 зиратны бозарга, җимерергә, җимерергә;

12.4.2 зират территориясендә урнашмаган урыннарда чүп-чарны чүп-чардан арындыру;

12.4.3 зиратны яшелләндерү очракларыннан тыш, агачлар һәм куаклар утыртырга

12.4.4 яшел утыртмаларны ватарга, чәчәкләр үстерергә;

12.4.5 эт, хайваннарның көтүе, кошлар тоту;

12.4.6 учаклар үстерү

13. Авыл мохитенә карата аерым таләпләр

13.1.Предприятиеләргә, учреждениеләргә һәм оешмаларга пандусларны җиһазландырырга яки өлкән яштәге кешеләр һәм инвалидлар өчен башка техник чаралар һәм җиһазлар урнаштырырга тәкъдим ителә

13.2.Торак тирәлеген, урамнарны, юлларны, мәдәни-көнкүреш хезмәте күрсәтү объектларын проектлаганда торак пунктларның өлкән кешеләр һәм инвалидлар өчен уңайлы булуын, әлеге объектларны картлар һәм инвалидлар хәрәкәтенә ярдәм итүче элементлар һәм техник чаралар белән тәэмин итүне күздә тотарга киңәш ителә

13.3.Проектлау һәм төзү, өлкән яштәге кешеләрне һәм инвалидларны йөртүгә ярдәм итә торган техник чаралар һәм җиһазлар урнаштыру, яңа төзелештә заказчы тарафыннан расланган проект документациясе нигезендә гамәлгә ашырылырга киңәш ителә.

14. Территорияне бәйрәмчә бизәү

14.1 муниципаль берәмлек территориясен бәйрәмчә бизәүне Шәпше авыл җирлеге башкарма комитеты карары белән дәүләт һәм авыл бәйрәмнәре, истәлекле вакыйгалар белән бәйле чаралар үткәрү чорында башкарырга тәкъдим ителә Биналар, корылмалар рәсмиләштерүне муниципаль берәмлек территориясен бәйрәмчә бизәү концепциясе кысаларында аларның хуҗалары башкарырга киңәш ителә.

14.2. Авылда тантаналы һәм бәйрәм чаралары үткәрү белән бәйле эшләрне оешмаларга үз акчалары хисабына, шулай ук Шәпше авыл җирлеге башкарма комитеты белән килешүләр буенча, әлеге максатларга каралган акчалар чикләрендә, авыл җирлеге бюджетында мөстәкыйль рәвештә башкарырга тәкъдим ителә.

14.3. Бәйрәм бизәлешендә милли флагларны, лозунгларны, гирляндаларны, панноларны, декоратив элементлар һәм композицияләр, стендлар, киосклар, трибуналар, эстрада урнаштыру, шулай ук бәйрәм иллюминацияләре урнаштыру тәкъдим ителә.

14.4.Бәйрәм бизәлеше концепциясен Шәпше авыл җирлеге башкарма комитеты раслаган чаралар программасы һәм объектларны һәм бәйрәм бизәлеше элементларын урнаштыру схемасын билгеләргә тәкъдим ителә

14.5.Бәйрәм бизәлеше элементларын әзерләгәндә һәм урнаштырганда юл хәрәкәтен көйләүнең техник чараларын төшерү, зыян китерү һәм начарайту тыела.

15. Чистарту һәм төзекләндерү буенча аерым шартлар

15.1. Шәпше авыл җирлеге территориясендә урып-җыюның теләсә нинди төрләрендә юридик затларга, шәхси эшмәкәрләргә, физик затларга ТЫЮ:

15.1.1. Шәпше авыл җирлеге башкарма комитеты һәм санитария-эпидемиология күзәтчелеге органнары һәм әйләнә-тирә мохитне саклау комитеты белән килешмәгән урыннарга көнкүреш, төзелеш чүп-чары һәм грунт, сәнәгать калдыклары һәм пычранган чокырлардан агынты сулар чыгару һәм төяү.

15.1.2. Көнкүреш һәм сәнәгать калдыклары, чүп-чар, яфраклар, агач кисү, полимер Тара һәм урам, мәйданнарда, паркларда, күп фатирлы йортлар территорияләрендә, предприятие, оешма, учреждение һәм шәхси йорт ишегалларында, санкцияләнмәгән һәм санкцияләнмәгән чүплекләрдә, контейнерларда көнкүреш калдыкларын җиргә күмәргә.

15.1.3 шәхси ярдәмче хуҗалык алып бару өчен җир кишәрлекләреннән милек яки аренда хокукыннан башка файдалану, аларны санитар халәттә тоту, якын-тирә территорияләрдә хайваннар һәм кош-корт тоту калдыкларын туплау

15.1.4. Корыту

15.1.5.Урамнарда, мәйданнарда, автобус тукталышларында һәм башка җәмәгать урыннарында чүп-чар ташлау, чүп-чар һәм азык-төлек калдыклары белән тараны урамнарга һәм контейнерларга кую.

15.1.6. Урамнарның машиналар йөрү өлешенә чүп-чар кайтару

15.1.7 юридик һәм физик затларга Шәпше авыл җирлеге башкарма комитеты рөхсәтеннән башка йортлар һәм биналар янындагы территорияләрдә төзелеш материаллары, чүп-чар өю

15.1.8. Предприятиеләргә, оешмаларга һәм халыкка көнкүреш калдыкларын агызырга, җитештерү калдыклары суны һәм сулык янәшәсендәге территорияне пычратырга тиеш.

15.2 Шәпше авыл җирлеге территориясендә тыела:

15.2.1 торак йортлардагы канализацияләрдән көнкүреш суларын ачык ысул белән сулыкларга, яңгыр канализациясенә, юлларның йөрү өлешенә, рельефка, җирлектәге рельефка, грунт лотокларына һәм юл читенә, башка чиктәш территорияләргә чыгаруны оештырырга.

15.2.2 билгеләнгән нормаларны бозып, атланмай чокырларын урнаштырырга һәм кулланырга.

15.2.3. Биналар фасадларына, баганаларга, агачларга, тукталыш павильоннарына һәм башка объектларга афишалар, белдерүләр, тышкы төзекләндерүгә игъланнар ясау.

5.2.4. Шәпше авыл җирлеге башкарма комитеты белән килешмичә генә урамга чыга торган биналарның тышкы фасадларын үзгәртеп кору.

15.2.5 йорт янындагы җир участогының алгы өлешен киртәләргә һәм киртәләп куярга

15.2.6. Сәүдә нокталары янында савытлар, товарлар запасы туплап куярга, махсус җиһазлардан башка сәүдә оешмасын җитештерергә.

15.2.7. Җәяүлеләр юлларын (тротуарларны) киметү белән төзелеш мәйданчыкларын киртәләү.

15.2.8 юридик һәм физик затларга Шәпше авыл җирлеге башлыгы рөхсәтеннән башка төзелеш материаллары, органик ашламалар (тирес), биналар һәм йорт тирәләрендәге чүп-чар өю.

15.2.9. Яшел үсентеләрне, шул исәптән ылыслы агачларны зарарларга яки кисәргә.

15.2.10. Йорт яны, ишегалды территорияләрен металл лом, төзелеш, көнкүреш чүп-чары һәм башка материаллар белән чүпләргә.

15.2.11. Сусүткәргеч корылмалар һәм су җыю каналларының геометрик күләмнәрен һәм билгеләрен үзгәртергә, шулай ук әлеге корылмаларны барлык төр калдыклар, җир һәм төзелеш материаллары белән бушатырга.

15.2.12. Эчәргә яраклы суны исәпләү приборларыннан башка гына (су сибү, техник ихтыяҗлар) куллану.

15.2.13. Ишегалды территориясендә һәм урамнарга, яңгыр сулары канализациясенә һәм башка максатларга билгеләнмәгән урыннарга су сибәргә.

15.2.14.Транспортны, тагылмаларны һәм башка механик чараларны туктату һәм туктату, шулай ук җиһазларны ишегалларында һәм гомуми кулланылыштагы территорияләрдә, тротуарларда һәм газоннарда, балалар мәйданчыкларында, башка урыннарда саклау, бордюраларга бару.

15.3.Тиешле санитар торышны тәэмин итү максатыннан торак пунктларда тыела:

15.3.1 урамнарда, стадионнарда һәм башка урыннарда җиләк-җимеш, яшелчә һәм башка азык-төлек белән сәүдә итү.

15.3.2.Сәүдә объектлары, вакытлыча һәм сезонлы Корылмалар, кафе, сыра һ.б. тротуарларда һәм урамнарның, скверларның, парк һәм урман зоналарының газон өлешендә урнаштырылган.

15.3.3. Торак пунктларга һәм районның гомуми кулланылыштагы башка юллар буйлап пычранган автотранспорт хәрәкәте, әйләнә-тирә мохитне пычратуга юл куймый торган саклык чараларын кулланмыйча чүп-чар, сыек һәм сыек материаллар ташу (идән, герметизация, йөрү өлешен юу һ.б.). 1

5.3.4. Авыл хуҗалыгы техникасы, тракторларның чылбырлы йөреше поселок эчендәге җирле әһәмияттәге юлларга һәм башка гомуми файдаланудагы юлларга асфальт-бетон һәм вак таш җәю.

15.3.5 автотранспорт чараларын газоннарда, паркларда, стадионнарда, балалар мәйданчыкларында кую катгый тыела.

16. Эчтәлек шәхси йортлар, шул исәптән кулланыла өчен сезонлы һәм вакытлыча яшәү

16.1. Йорт милекчеләре, шул исәптән сезонлы һәм вакытлыча яшәү өчен кулланыла торган милекчеләр, бурычлы:

16.1.1. Йортка капиталь һәм агымдагы ремонт ясау, шулай ук ишегалды корылмаларын, киртәләрне ремонтлау һәм буяу эшләрен вакытында башкарырга кирәк.

16.1.2. Көнкүреш калдыкларын һәм чүп-чарны махсус җиһазландырылган урыннарда сакларга. Көнкүреш калдыкларын чүп-чар ташучы оешмалар белән килешү төзергә.

16.1.3. Йортның алгы өлешенә якын территориядә ягулык, ашламалар, төзелеш һәм башка материалларны озак (7 көннән артык) саклауга юл куймаска.

16.1.4. 5 м зонада йорт яны территориясен чүп-чардан һәм үлән чабудан арындырырга.

16.1.5. Техника, механизмнар, автомобильләр, шул исәптән комплектланган, якын-тирә территориядә саклануга юл куймаска.

16.1.6. Автомобильләрне ремонтлау яки юу, якындагы территориядә май яки техник сыеклыкларны алмаштыруга юл куймаска.

16.2. Йортлар урнашкан җир кишәрлекләре территориясендә чүп-чар күмү тыела.

17. Бакчачылык, яшелчәчелек һәм дача территорияләрен карап тоту гражданнарның һәм аларга төзелгән коммерцияле булмаган берләшмәләре

17.1. Гражданнарның бакчачылык, яшелчәчелек һәм дача коммерцияле булмаган берләшмәләре бирелгән җир кишәрлегендә һәм гражданнарның бакчачылык, яшелчәчелек һәм дача коммерцияле булмаган берләшмәләренә караган территориядә 15 м ераклыкта чисталык һәм тәртип саклау өчен җаваплы.

17.2. Гражданнарның бакчачылык, яшелчәчелек һәм дача коммерцияле булмаган берләшмәсе махсус җиһазландырылган контейнер мәйданчыкларында контейнерлар урнаштырырга һәм төзелгән килешүләр нигезендә чүп-чарны даими чыгаруны тәэмин итәргә тиеш.

17.3. Гражданнарның бакчачылык, яшелчәчелек һәм дача коммерцияле булмаган берләшмәсе төзек хәлдә булырга һәм әлеге территорияләрне чикләүче киртәләрне буяп

чыгарга тиеш. Якын-тирә территорияләрдә 5 м зона чикләрендә үлән чабу һәм 15 м зона чикләрендә җыештыру вакытында башкарыла.

18. Йорт хайваннарын тоту тәртибе һәм таләпләр урамда йөрү өчен мәйданчыкларны карап тотуга

18.1. Шәпше авыл җирлеге территориясендә йорт хайваннарын һәм кош-кортны тотуның әлеге кагыйдәләре «ветеринария турында» 14.05.1993 ел, № 4979-1 Федераль закон нигезендә, тиешле чисталыкны һәм тәртипне саклау, Кеше һәм хайваннар өчен уртак булган куркыныч авыруларның барлыкка килүен һәм таралуын кисәтү, шулай ук хайваннарга карата гуманлы мөнәсәбәтне тәэмин итү максатыннан эшләнде.

18.2. Шәхси йортларда, бер гаилә белән мәшгуль фатирларда, шулай ук Коммуналь фатир бүлмәләрендә яшәүчеләрнең ризалыгы булганда мал-туар тотарга рөхсәт ителә. Терлекләрне карап тотуның мәҗбүри шарты булып санитар-гигиена, ветеринария-санитария кагыйдәләрен һәм нормаларын үтәү тора.

18.3. Хуҗабикә алга таба эт яки песине тотарга теләмәсә, махсус хуҗалыкка тапшырырга кирәк.

18.4. Әлеге кагыйдәләр авыл җирлеге территориясендә эт һәм песиләрнең барлык хуҗаларына, шул исәптән предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмаларга, ведомство буйсынуында булуларына карамастан, кагыла

18.5. Җәмәгать урыннарында, кибет, даруханәләр, көнкүреш хезмәте күрсәтү предприятиеләре һ.б. элемтәдә вакытлыча хуҗалары калдырган хайваннардан тыш, тиешле тәртиптә тотылырга тиеш.

18.6. Авыл җирлеге территориясендә тыела:

- этләрне урамда йөртү һәм алар белән җәмәгать урыннарында исерек хәлдә йөрү;
- мәктәп, балалар бакчалары һәм медицина учреждениеләре, балалар мәйданчыклары территорияләрендә этләрне урамда йөртү;
- эт сугышларын үткәрү.
- Гомуми кулланылыштагы урыннарда: кухня, коридорларда, баскыч күзәнәкләрендә, чардакларда, подвалларда, шулай ук балконнарда һәм лоджияләрдә хайваннарны тоту.
-Санитар-техник таләпләргә туры килми торган биналарда йорт хайваннарын тоту, коммуналь ишегаллары, парклар, скверлар, бульварлар һәм газоннар территорияләрендә терлекләр чыгару.
- Этләрне сулыкларда, массакүләм коену урыннарында коенырга.
- Экскрементлар белән подъезд, баскыч күзәнәкләре, балалар мәйданчыклары һәм тротуарларны пычратырга. Әгәр эт калдырган экскременты бу урыннарда, алар булырга тиеш убраны хуҗасы тарафыннан.
- Хайванның тиресен һәм итен куллану максаты белән мәчеләр һәм этләрне үрчетү тыела.

18.7. Әлеге кагыйдәләрне үтәмәгән өчен хайваннар хуҗалары законда билгеләнгән тәртиптә җаваплы.

18.8. Хайваннарга китерелгән зыян аларның хуҗалары тарафыннан гамәлдәге законнар нигезендә каплана.

18.9. Хайван хуҗасы аны биологик үзенчәлекләренә туры китереп тотарга, хайванга гуманлы мөрәҗәгать итәргә, аны караучысыз калдырмаска, хайван авырган очракта да кыйнамаска һәм вакытында ветеринария ярдәменә мөрәҗәгать итәргә тиеш. Хайваннар хуҗалары йортның һәм янәшәдәге территориянең санитар торышын сакларга тиеш.

18.10. Хайваннар хуҗалары әйләнә-тирә кешеләрнең һәм хайваннарның куркынычсызлыгын тәэмин итүче тиешле чаралар күрергә тиеш.

18.11. Җир кишәрлегеннән файдаланган эт хуҗалары этләрне яхшы әйләндерелгән территориядә яки бәйдә булганда гына ирекле урамда тота ала. Эт булу турында участокка кергәндә кисәтү язуы ясалырга тиеш.

18.12. Хуҗа чикләнгән вакытка үз этне кибет яки башка учреждение янында кыска поводкада калдырырга хокуклы. Пассажирларны борчуга сала торган шартларны үтәгәндә,

транспортта хайваннарны алып бару рөхсәт ителә. Эт булырга тиеш наморднике һәм кыска поводке.

18.13. Этләрне урамда йөртү бары бордникта һәм поводкада гына рөхсәт ителә, аның озынлыгы аларның тәртибен контрольдә тотарга мөмкинлек бирә.

18.14. Этләрне поводкасыз һәм комырдыксыз йөртү этләрне урамда йөртү өчен махсус киртәләнгән мәйданчыкларда, шулай ук җирлек башкарма комитеты билгеләгән башка урыннарда рөхсәт ителә.

18.15. Балалар һәм спорт мәйданчыкларында, хастаханәләр, балалар бакчалары һәм мәктәп учреждениеләре территорияләрендә этләрне йөртү тыела.

18.16. Урамда йөри торган затлар йорт хайваннарының Яшел утыртмаларына зыян китермәскә яки юкка чыгарырга тиеш.

18.17. Хайваннар йөри торган җәмәгать урыннарында пычрану очракларында, урамда йөри торган зат пычрануны бетерүне тәэмин итәргә тиеш.

18.18. Йорт хайваннарын урамда йөртү өчен мәйданчыклар җирлекнең гомуми кулланылыштагы, яшел үсентеләрдән буш торган территорияләрендә, эчәргә яраклы су чыганакларын санитар саклау зоналарының беренче һәм икенче пояслармннан читтә урнашырга тиеш.

18.19. Мәйдан чикләреннән алып торак һәм җәмәгать биналары тәрәзәләренә кадәр ара 25 м булырга тиеш, ә балалар учреждениеләре, мәктәпләр, балалар, спорт мәйданчыклары, ял мәйданчыклары участокларыннан - 40 м.

18.20. Этләрне урамда йөртү өчен мәйдан өслеге тигез өслеккә ия булырга тиеш, хайваннарның аяк-кулларын (газон, ком, ком-Җир өслеге) җәрәхәтләми торган өслеккә, шулай ук даими чистарту һәм яңарту өчен уңайлы булырга тиеш.

18.21. Мәйданчык территориясендә мәйданнан файдалану кагыйдәләре белән мәгълүмати стенд каралырга тиеш.

18.22. Элементлар һәм киртәләр секцияләре арасындагы ераклык, аның түбән як һәм җир арасындагы аралык хайванга мәйданчыктан чыгып китәргә яки үзенә травма китерергә тиеш түгел.

18.23. Сукбай хайваннарны аулау өчен махсус оешмаларга җирлек башкарма комитеты белән килешүләр буенча шушы максатларга җирлек бюджетында каралган акчалар чикләрендә башкарыла.

19. Эчтәлек йорт хайваннары һәм кош-корт

19.1. Сарайда, вольерларда эре һәм вак мөгезле терлек, атлар һәм дуңгызлар асрарга рөхсәт ителә. Маллар өчен сарайлар, вольерларны торак биналардан 10 метрдан да ким түгел, 8 башка кадәр - 20 метрдан да ким түгел, 50 башка кадәр – 50 метрдан да ким түгел, 50дән 100 башка кадәр – 100 метрдан да ким түгел, яисә авылның торак зонасыннан читтә дә күздә тотарга кирәк.

19.2. Гражданнар, предприятие һәм оешмалар карамагындагы хайваннар, хайваннарның шәхси номерын биреп, һәр елны яңадан теркәү (апрель-май) һәм гражданнар яшәү урыны буенча дәүләт ветеринария учреждениеләрендә һәм авыл хуҗалыгы предприятиеләренең ветеринария хезмәтләрендә ике тапкыр диспансерлаштыру (апрель, сентябрь) мәҗбүри теркәлергә тиеш.

19.3. Хайваннарны көтү көтүче күзәтүе астында, хайван хуҗасы тарафыннан, хайванның диспансерлаштыру узуы һәм сәламәт дип табылуы турында мәҗбүри ветеринария белешмәсе бирелүе белән бәйле рәвештә башкарыла.

19.4. Авыл урамнары буенча терлекләр көтүен прогонтлау авыл җирлеге башлыгы белән, ветеринария күзәтчелеге органнары белән килештерелгән маршрутлар буенча, хайваннар авыруларын кисәтү һәм тарату таләпләрен үтәү белән килештерелә.

19.5. Тиресне саклау өчен фермер һәм кыр тирес саклау урыннары файдаланыла. Кырларны секцияле итеп проектларга һәм аларны ашламалы кырлар янында урнаштырырга кирәк. Ферма янындагы саклагычлар участок эчендә булырга тиеш. Милекчеләр, мал хуҗалары урамнарда, тыкрыкларда һәм тупикларда (шул исәптән йортлар һәм башка

корылмалар каршында), урам төзеклəндерү объектлары янында тирес саклау урыннарын булдырмаска тиеш.. Фермерские тирес һəм пометохранили булырга мөмкин заглубленными һəм наземными. Сыек тирес һəм помет өчен тирəн тирес саклагычларның тирəнлеге-5 м., киңлеге – 12-20 М., кабымлыклар һəм юыну урыннары каты өслеккə ия булырга тиеш. Асылмалы тиресне саклау һəм йогышсызландыру өчен, подстилкалы пометлар су үткəрми торган мəйданчыклардан яки 1,5-2 тирəнлектəге Саклагычлардан файдаланалар. Саклагычлар кимендə ике булырга тиеш.

19.6. Авыл хуҗалыгы хайваннарын тоту өчен билгелəнгəн корылмалар төзегəндə гражданнар əлеге төзелешне дəүлəт ветеринария хезмəте белəн килештерергə тиеш.

19.7. Авыл хуҗалыгы хайванын сую өчен ветеринария белгече тарафыннан алдан карау кирəк.

19.8. Ветеринария-санитария экспертизасы нəтиҗəлəре буенча терлекчелек продуктлары халык сəламəтлеге өчен билгелəнгəн талəплəргə туры килергə тиеш. 19.9. Гамəлгə ашыру өчен, транспортлау, хайваннардан, һичшиксез, булуы ветеринария документларын.

19.10. Авыл хуҗалыгы хайваннары:

19.10.1. Авыл хуҗалыгы хайваннарын авыл җирлеге башкарма комитеты билгелəгəн махсус билгелəнгəн территориялəрдə чыгарырга рөхсəт ителə.

19.10.2. Авыл хуҗалыгы хайваннарын яхшы янган территориядə бушлай чыгару рөхсəт ителə.

19.10.3. Авыл хуҗалыгы хайваннарын караучысыз калдыру тыела, моннан тыш, авыл хуҗалыгы хайваннарын элемтəгə беркетү юлы белəн көтүдəн тыш.

19.10.4. Шəпше авыл җирлеге торак пунктлары территориялəрендə, аеруча саклана торган табигый территориялəрдə авыл хуҗалыгы хайваннарын алып китү тыела.

19.10.5. Авыл хуҗалыгы хайваннарын көтү урыннарына кадəр куып җитү тыела торган урамнарны күрсəтеп, авыл хуҗалыгы территориялəре хуҗалары яки ышанычлы затлар (көтүчелəр) тарафыннан катгый билгелəнгəн территория буенча башкарыла.

19.11.Отлов асралучы авыл хуҗалыгы хайваннарын:

19.11.1. Сукбай авыл хуҗалыгы хайваннарын тоту хайваннарга карата гуманлы мөнəсəбəт һəм җəмəгать əхлакый нормаларын үтəү принципларына, халыкның тəртип һəм тынычлыгы принципларына нигезлəнə.

19.11.2. Бозаулаган авыл хуҗалыгы хайваннары белəн рəхимсез мөгамəлə кылу тыела.

19.11.3. Азык-төлекне карап тотылмаган авыл хуҗалыгы хайваннары махсус билгелəнгəн урыннарга урнаштырыла. Авыл хуҗалыгы хайваннары ветеринария хезмəте белгечлəренə мəҗбүри карап чыгарга һəм таныкланырга, аларның аерым билгелəре күрсəтелгəн исəпкə алынырга тиеш.

19.11.4. Россельхознадзорның Татарстан Республикасы буенча идарəсенең Россия Федерациясе дəүлəт чигендə һəм транспортта чик буе ветеринария контроле бүлеге инспекторлары тарафыннан 2014 елның 3 нче декабрендə Казанның тикшерү пункт зонасында төрле иллəргə чыгарыласы һəм Татарстанга кертелəсе азык-төлеклəр тикшерелеп озатылды:

19.11.5. Күзəтүчесез авыл хуҗалыгы хайваны махсус билгелəнгəн урыннарда 6 айдан да артык булмаска тиеш. Əгəр авыл хуҗалыгы хайваны хуҗасы əлеге вакыт эчендə үзенең баш тарткан хайванга хокукы турында белдермəсə, ул үз телəге белəн баш тарткан дип санала һəм караучысыз авыл хуҗалыгы хайванына милек хокукы шушы вакыт дəвамында авыл хуҗалыгы хайваны карамагында булган затка күчə.

19.11.6. Күзəтүчесез авыл хуҗалыгы хайваннары турында мəгълүмат һəркем өчен ачык һəм аңлаешлы. Һəркем үзенең Авыл хуҗалыгы хайваннары турында мəгълүмат алырга һəм мөрəҗəгать итəргə хокуклы.

19.12. Авыл хуҗалыгы хайваннары кире кайтарылган очракта, хуҗа торак пункт эчендə хайванны күзəтүчесез тоткан өчен штраф түлəргə тиеш;

абзарлар җитештерүче оешманы, тоту һəм китерү белəн бəйле чыгымнарны капларга; хайванны вакытлыча тоту белəн бəйле чыгымнарны; ветеринария хезмəтенə – ветеринария күзəтүенə бəйле чыгымнарны түлəргə;

администрацияләргә хайванны билгеләү һәм хуҗаны эзләү белән бәйле чыгымнарны капларга тиеш.

19.13. Хайванны караучысыз калдыру һәм мөстәкыйль рәвештә юк итү тыела.

19.14. Төрле хуҗалык ияләренең терлекләр группасын чыгару махсус билгеленгән территорияләрдә алып барыла, алар муниципаль район хакимияте белән төзелгән котугә Дир участогын арендалау договоры белән билгеленгән. Көтүлек чоры йорт хайваннары хуҗалары тарафыннан мөстәкыйль рәвештә, йорт хайваннары хуҗаларының җыелышында билгеләнә.

19.15. Хайваннарның мәетләрен күмү махсус җиһазландырылган үләт базында башкарыла. Йорт хайваннарының мәетләрен (җәсәдләрен) ташлау һәм аларны санкцияләнмәгән җирләү тыела. Кирәк булган очракта, эт һәм мәчеләрнең мәетләре (сөякләре) утильләштерү һәм күмү өчен тоту оешмасына тапшырылырга мөмкин.

19.16. Хайваннар хуҗалары хайваннарның башка хайваннарга һәм кешеләргә куркыныч йогынтысын булдырмаска, шулай ук тирә-юньдәгеләргә санитар нормалар нигезендә тынлыкны тәэмин итәргә, гамәлдәге санитар-гигиена һәм ветеринария кагыйдәләрен үтәргә тиеш.

19.17. Йорт хайваннары һәм кош-корт җир кишәрлеге, милекче, аның милкендә булган кулланучы, аның биләмәсе, биләмәсе, кулланылышы чикләрендә булырга тиеш. Урам, бакча, сквер, урман-парк территорияләрендә, җирлек җирләренең рекреацион зоналарында терлекләрне чыгару тыела.

19.18. Малларны авыл җирлеге башкарма комитеты белән килештерелгән махсус билгеләнгән урыннарда гына чыгарырга рөхсәт ителә. Авыл хуҗалыгы хайваннарын авыл җирлеге администрациясе тарафыннан махсус бирелгән урыннарда, хуҗасы яки вәкаләтле зат күзәтүе астында алып барыла.

19.19. Малларны көтүлекләрдә йөртү урыннары җирлек башкарма комитеты һәм юл хуҗалыгы идарәсенең тиешле органнары белән килештерелергә тиеш.

19.20. Кош-корт (тавыклар, цесаркалар, казлар, үрдәкләр, күркәләр, күгәрченнәр, фазаннар, павлиннар һ.б.) кош-корт, сарайлар (вольерлар), урамда, солярияләрдә тоту рөхсәт ителә. Кош – корт өчен сарайны (вольер) торак бинадан 30 башка кадәр, 10 м.дан да ким булмаган, 45 башка кадәр – 20 м. дан да ким булмаган, 75 баштан да ким булмаган яки авылның торак зонасыннан читтә төзергә кирәк.

19.21. Пассажирларны борчуга сала торган шартларны үтәгәндә, кошларны читлеккә транспорт белән ташу рөхсәт ителә.

19.22. Кошларның хуҗасы аларны зоотехник нормаларга һәм ветеринария-санитария таләпләренә туры китереп тотарга тиеш. Ветеринария белгечләре таләбе буенча кошларны карау, диагностик тикшеренүләр, саклау прививкалары һәм дәвалау-профилактика эшкәртүләре өчен бирергә.

19.23. Кичекмәстән ветеринария хезмәтенә кошларның кинәт авыруы яки кош-кортның йогышлы авыруы белән авыруына шикләнгән барлык очраклар турында һәм ветеринария белгече килгәнче, авыру кошны изоляцияләү, үз-үзеңне дәвалау белән шөгыльләнмәү турында хәбәр итәргә.

19.24. Хайваннар сәламәтлеге һәм әйләнә-тирә табигать мохите өчен куркынычсыз, ветеринария-санитария таләпләренә туры килә торган су һәм азык белән тәэмин итү.

19.25. Өй кошларын урамга, Палисадник, парк, скверлар, бульвар һәм газоннарга чыгару тыела.

19.26. Гомуми кулланылыштагы урыннарда кошлар – кухня, чарлаклар, подваллар һәм күп фатирлы йортларның балконнары тоту тыела.

19.27. Хайваннарны тоту өлкәсендә хокук бозулар өчен җаваплылык:

19.27.1 3.әлеге кагыйдәләрне, шул исәптән теркәү кагыйдәләрен, санитар-гигиена нормаларын һәм ветеринария законнарын бозган өчен, хайваннар хуҗасы Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә граждан-хокукый, административ яки җинаять җаваплылыгына ия.

19.27.2. Хайваннар карантины кагыйдәләрен һәм башка ветеринария-санитария кагыйдәләрен, хайваннарны тоту нормаларын, кагыйдәләрен бозган өчен, хайваннар белән

рәхимсез мөгамәлә өчен җаваплылык РФ Административ хокук бозулар кодексы нигезендә башкарыла.

19.27.3. Гражданнарның сәламәтлегенә китерелгән зыян яисә хайваннар мөлкәтенә китерелгән зыян, җирлек территориясендә яшел үсентеләргә, клумбаларга зыян китерү РФ граждан законнарында билгеләнгән тәртиптә каплана.

20. Шәпше авыл җирлеге территориясен төзекләндерү, чистарту һәм санитар тоту кагыйдәләрен бозган өчен Контроль һәм җаваплылык.

20.1.Әлеге кагыйдәләрнең үтәлешен контрольдә тота:

- муниципаль берәмлек җирле үзидарә органнары вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны тәэмин итү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы контроль органнары;

- Татарстан Республикасының вәкаләтле затлары, Биектау муниципаль районы башкарма комитеты һәм Шәпше авыл җирлеге башкарма комитеты;

- Эчке эшләр органнары; - санитария-эпидемиология күзәтчелеге органнары;

- һәм билгеләнгән тәртиптә Биектау муниципаль районы торак пунктларын төзекләндерү һәм санитар тоту өлкәсендә билгеләнгән нормаларны һәм кагыйдәләрне үтәүне тәэмин итүче башка органнар (вазыйфаи затлар);;

20.2. Әлеге кагыйдәләрне бозган өчен юридик һәм физик затлар Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы законнары нигезендә дисциплинар, административ, граждан-хокукый җаваплылыкка ия.

20.3. Үзләренең хокукка каршы гамәлләре яисә гамьсезлеге белән авыл җирлегенә зыян салган юридик һәм физик затлар китерелгән зыянны капларга тиеш.

20.4. Зыянны күрсәтелгән вакытка кайтарудан баш тарткан очракта зыян суд тәртибендә түләттерелә.

20.5. Административ җаваплылык чараларын куллану хокук бозучыны гамәлдәге законнар нигезендә китерелгән матди зыянны каплатудан һәм җибәрелгән җитешсезлекләрне бетерүдән азат итми.

Шәпше авыл җирлеге башлыгы В.А.Ислямова

2 нче кушымта
Расланган
Шәпше авыл Советы карары
белән авыл җирлеге
Советының
«___»__2015 ел. №__

ТӘРТИП ЯКЫН-ТИРӘ ТЕРРИТОРИЯНЕ БЕРКЕТҮ ЮРИДИКҺӘМ ФИЗИК ЗАТЛАР ӨЧЕН

1. Якын-тирә территорияне юридик һәм физик затларга беркетү объект яисә алар карамагындагы, аннан файдаланган, милектәге территория чикләреннән чыгып гамәлгә ашырыла. Шәпше авыл җирлеге башкарма комитеты белән юридик яки физик зат арасында килешү якын-тирә территорияне беркетүнең хокукый нигезе булып тора. Беркетелгән территориянең мәйданын һәм чикләрен Шәпше авыл җирлеге башкарма комитеты, аның урнашкан урыны буенча, янәшәдәге территорияне беркетү турындагы Шартнамәнең аерылгысыз кушымтасы булган график материалны мәҗбүри үтәү белән килештереп, башкаручы белән килештереп, билгели.

2. Физик затлар белән йортларга турыдан-туры якын территорияләрне беркетү турында шартнамә төзү мәҗбүри түгел. Бу очракта якын-тирә территорияне карап тоту өчен җаваплылык «Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Шәпше авыл җирлеге территориясендә төзекләндерү кагыйдәләре"белән аңлатыла.

3. Торак фондны, инфраструктура, инженерлык коммуникацияләре объектларын һәм җирдән файдаланучылар булмаган оешмаларга территорияләрне беркетү хезмәт күрсәтелә торган объектларның территорияләре чикләреннән чыгып башкарыла. Шул ук вакытта тиешле оешма һәм Шәпше авыл җирлеге башкарма комитеты арасында Территорияне беркетүнең хокукый нигезе булып тора.

4.Кече архитектура формаларын (МАФ) яки күчмә ваклап сату чараларын урнаштыруга рөхсәте булган физик һәм юридик затларга территорияләрне беркетү, әгәр әлеге юридик яки физик зат һәм Шәпше авыл җирлеге башкарма комитеты арасында тиешле шартнамә текстында башкача әйтелмәсә, биләгән урыннан кимендә биш метр радиуста башкарыла.

5.Территорияләрне юридик һәм физик затларга - муниципаль торак булмаган биналарны арендага алучыларга беркетү, аренда түләвенең өстәмә формасы буларак, бина милекчесе белән арендатор арасында аренда килешүе төзү белән бер үк вакытта башкарыла.

6. Якын-тирә территорияне беркетү турындагы Шартнамәгә кушымта булып торган график материал әлеге шартнамә төзелгән юридик яки физик зат акчалары хисабына башкарыла.

Знче кушымта
Расланган
Шәпше авыл Советы карары
белән авыл җирлеге
Советының
«___»__2015 ел. №__

КИЛЕШҮ N _____

ЯКЫН-ТИРӘ ТЕРРИТОРИЯНЕ БЕРКЕТҮ ТУРЫНДА

"_____" _____________ 201__ г.   _______________________________
(наименование населенного пункта)

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Шәпше авыл җирлеге башлыгы Ислямова Валентина Александровна аша «Шәпше авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы, "Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Шәпше авыл җирлеге территориясендә төзекләндерү кагыйдәләре", алга таба "Башкарма комитет" дип аталучы, бер яктан, "Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Шәпше авыл җирлеге" муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә эш итүче Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Шәпше авыл җирлеге башкарма комитеты. _______________________________________
(для юридических лиц)
N свидетельства ____
паспорт серия______________ N ________ выдан _____________________________
(для физических лиц), именуемый в дальнейшем "Исполнитель", с другой стороны,
на основании решения Совета Шапшинского сельского поселения Высокогорского муниципального района от "___" _________ 201___ N___ заключили настоящий Договор о нижеследующем:

1. Предмет договора

1.1. Исполнительный комитет закрепляет, а Исполнитель обязуется содержать в образцовом санитарном, эстетическом и противопожарном состоянии участок территории общей площадью ______________ кв. м по адресу: ____ из земель общего пользования.

1.2. Экспликация земельного участка.

Общая площадь, кв. м	Дорожные и пешеходные покрытия, кв. м	Участки озеленения, кв. м	Временные сооружения, кв. м	Прилегающие территории, кв. м	Многолетн. растения, шт.

1.3. К настоящему договору прилагается План закрепляемого земельного участка (см. приложение 1), являющийся неотъемлемой частью настоящего Договора.

2. Права и обязанности Исполнительного комитета

2.1. Исполнительный комитет имеет право:
2.1.1. Осуществлять контроль за содержанием и использованием закрепленного земельного участка в соответствии с санитарными и противопожарными правилами, а также

" Правилами благоустройства на территории Шапшинского сельского поселения Высокогорского муниципального района Республики Татарстан ".

2.1.2. Получить от Исполнителя возмещение вреда, обусловленного ухудшением качества земельного участка по вине Исполнителя.

2.2. Исполнительный комитет обязан:

2.2.1. Обеспечить по заявкам Исполнителя за его счет выполнение необходимых работ по землеустройству, благоустройству (по инициативе Исполнителя).

2.2.2. Размещать дополнительные наружные объекты благоустройства и средства передвижной мелкорозничной торговли на закрепленном земельном участке только по согласованию с Исполнителем.

3. Права и обязанности Исполнителя

3.1. Исполнитель имеет право:

3.1.1. Производить работы по озеленению и устройству тротуаров и подъездных путей на закрепленном участке после согласования с Исполнительным комитетом Шапшинского сельского поселения, отделом архитектуры и сопровождения проектов исполнительного комитета Высокогорского муниципального района и иными заинтересованными службами.

3.1.2. Ходатайствовать перед Исполнительным комитетом об изменении условий договора или его досрочном расторжении в случае отказа от дальнейшей эксплуатации объекта, за которым закрепляется территория.

3.1.3. Складировать на закрепленном земельном участке материалы сроком до пяти дней без оформления установленного разрешения.

3.1.4. Приоритетного размещения временных сооружений на закрепленном земельном участке после оформления соответствующей разрешительной документации.

3.2. Исполнитель обязан:

3.2.1. Содержать закрепленный земельный участок в порядке, предусмотренном санитарными и противопожарными правилами, а также "Правилами благоустройства на территории Шапшинского сельского поселения Высокогорского муниципального района Республики Татарстан.

3.2.2. В случае любых изменений данных об Исполнителе (наименование юридического лица, Ф.И.О. физического лица, юридический адрес, телефон, изменение статуса юридического лица и т.п.) в срок не позднее 10 календарных дней сообщить о произошедших изменениях в Исполком для внесения соответствующих изменений либо переоформления Договора.

3.2.3. Обеспечить наличие данного Договора или его заверенной копии на объекте, к которому прилегает закрепленный земельный участок, для его предъявления по первому требованию контролирующих служб.

3.2.4. Принимать активное участие в субботниках, "Днях чистоты" и иных благоустроительных мероприятиях под руководством Исполкома.

3.2.5. По окончании срока действия настоящего Договора либо в случае прекращения исполнителем эксплуатации объекта передать закрепленный земельный участок Исполкому в первоначальном или улучшенном состоянии по акту. Если Исполнитель не имеет возможности самостоятельно произвести восстановительные работы, то обязан возместить Исполком их стоимость.

4. Ответственность сторон

4.1. За нарушение условий Договора стороны несут ответственность в соответствии с действующим законодательством РФ, а также условиями Договора.

5. Особые условия

____

____

____

____

6. Приложения

1. План земельного участка
2.____
3.____

7. Срок действия договора

____

____

8. Прекращение действия договора

Настоящий договор прекращает свое действие в следующих случаях:

8.1. Истечение срока действия договора.

8.2. Расторжение договора по согласию сторон или в установленном порядке.

8.3. Востребованность закрепленной территории в соответствии с планом развития по требованию исполнительного комитета.

9. Реквизиты сторон

Исполнитель:	Исполнительный комитет:
________________________________	Шапшинского сельского поселения
наименование юридического лица	наименование
________________________________	
Ф.И.О. руководителя (гражданина)	Ф.И.О. руководителя
________________________________	
адрес, телефон	адрес, телефон
________________________________	______________________________
банковские реквизиты (ИНН, р/сч)	банковские реквизиты (ИНН, р/сч)
________________________________	______________________________
подпись фамилия, инициалы	подпись фамилия, инициалы

Договор зарегистрирован в исполнительном комитете Шапшинского сельского поселения. Регистрационный номер в книге регистрации документов, удостоверяющих закрепление земельных участков, от "_____" __________ 201___ г.